

demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA

PAÏSOS CATALANS, 21 JUNY 1991

L'ESQUERRA SINDICAL TREBALLA

La reunió de 125 representants de l'Esquerra Sindical de CCOO de Catalunya el passat 7 de juny a la sala d'actes dels locals centrals de la CONC, és una fita

històrica de la trajectòria d'aquest corrent sindical. En parlem més a l'interior d'aquest exemplar del "demà", però volíem destacar el fet en portada. S'ho mereix.

La falca

Els nens i les nenes que ara viuen als Països Catalans i que poden anar a escola -ni de bon tros hi van tots- tenen uns llibres més bonics que els de fa uns anys. En alguns d'aquests llibres, segurament en un de "social", els hi expliquen que les funcions de l'ajuntament és aquesta i aquella de més enllà. Que el senyor alcalde és escollit per tots els veïns i veïnes. Que l'obligació de l'alcalde és procurar pel benestar del conjunt de la ciutadania. Els hi expliquen, doncs, una part de la veritat. Hi ha gent que diu que al "quasi" li falta el "tot". O sigui, als nens i a les nenes dels PPCC que van a escola els hi expliquen un conte de fades. Corrupcions, violències, xantaiges, vots fraudulents per correus, compra d'influències... és a dir, les coses de la vida real, estan absents d'aquells llibres. És el "quasi" que falta per explicar als llibres dels infants. En definitiva, el "tot". Aquells nens i aquelles nenes, els nostres, no llegiran això, però per a ells va aquest conte.

Hi havia un alcalde d'una petita ciutat d'11.000 habitants que era de dretes-dretes (per diferenciar-lo d'aquells que són de dretes i diuen

que són d'esquerreres). Un dia va dir a una noia, que tot just feia quatre dies que treballava a l'ajuntament, que anés al seu despatx. Un cop allà, el senyor alcalde va tancar la porta i, tot posant música suau, va intentar grapejar-la. Aquesta dona (anomenem-la "A") va anar a comentar el fet amb una delegada sindical del mateix ajuntament que, tot parlant,

va descobrir-li que ella també patia l'hostigament del senyor alcalde des de feia un any. Resulta que "A" i "B" parlen amb una altra treballadora del mateix ajuntament i resulta que ja en són tres que pateixen els atacs del podrit que fa d'alcalde. Tres? No, cinc! "A", "B", "C", "D" i "E" van presentar una denúncia a la fiscalia de la seva zona per "presumptes delictes d'hostigament sexual i abusos deshonestos". El poble? Albornia, València (PPCC). L'alcalde-porc? José Cabello, casat, quatre fills.

El partit de l'alcalde? El P.P.P. "A", "B", "C", "D" i "E"? Simplement, cinc dones.

El quan? La denúncia va ser realitzada a mitjans de juny.

El conte? Sí, la vida. Aquest "quasi" que falta als llibres dels nostres nens i nenes que van a escola.

A dins:

Editorial

-L'acemptat de Vic: la nostra opinió.
(pàg. 3)

Països Catalans

-El projecte nacional del senyor Pujol.
(pàg. 4)
-Els resultats municipals i autonòmics dels PPCC.
(pàgs. 5 a 8)

Sense fronteres

-L'opinió de les nacions afectades sobre el futur de Iugoslàvia.
(pàg. 9)
-L'eurothatcherisme: el vell i el nou.
(pàg. 10)

Moviment obrer

-Reflexions sobre les perspectives de l'esquerra sindical de CCOO i la campanya per la seva legalització.
(pàg. 11)
-La lluita dels treballadors de La Maquinista i Meinfesa.
(pàg. 12)

Dones

-A propòsit del lesbianisme.
(pàg. 13)

Joves

-Ens escriu en Josep Maria Moragriga.
(pàg. 14)

Ecologia

-El Pla d'energies renovables.
(pàg. 15)

Mots

-Una entrevista que ens parla d'alguns aspectes del Kurdistan força desconeguts.
(pàgs. 16 i 17)
-La llei de Seguretat Ciutadana.
(pàg. 18)

Altres

-S'ha acabat el "demà".
(pàg. 19)

Darrera

-Un testimoni de militància gai.
(pàg. 20)

Nº 74 Any XV
100 ptes./ 5 f.f.

S'ha acabat la campanya Viure Sense Nuclears?

Quan va concloure el termini legal de sis mesos per promoure la iniciativa legislativa antinuclear el passat 1 de juny, els grups promotors de la campanya Viure Sense Nuclears havien entregat més de 460.000 signatures a tot l'estat. De les quals, 154.000 s'han recollit als PPCC (9.000 a les Illes, 58.000 al País Valencià i 87.000 a Catalunya). Així, doncs, la proposta de llei antinuclear no podrà ser debatuda al Parlament, però la responsabilitat recau en els grups parlamentaris que han obstaculitzat la participació quotidiana de la ciutadania en els afers de la vida política.

La comissió promotora ha interposat diversos recursos per denunciar les traves de l'administració (retard en l'entrega de plica, la quantitat de dades exigides, denegació de pròrroga legal...), però tots els grups implicats en la campanya continuaran recollint signatures fins a cobrir les 500.000 exigides per la llei, més un percentatge suficient per cobrir el 15% que anul·len les ofícines del cens. Així, el proper 25 de juny seran presentades notarialment la resta de signatures a la Junta Electoral Central, a l'espera del resultat dels recursos legals.

Tot i no haver cobert el termini legal, el moviment antinuclear considera un èxit la xifra aconseguida i preveu cobrir els objectius en un mes més. Si es considera que la campanya va començar, de fet, des de la fi de la guerra del Golf, s'han recollit la gran part de les firmes en només quatre mesos.

Aquest fet i l'extensa xarxa de grups promotors i de persones fedatàries que ha tirat endavant la campanya, expressa l'existència d'un ampli sentiment antinuclear.

La campanya Viure Sense Nuclears ha articulat aquesta iniciativa que ha mobilitzat centenars de persones que recollien signatures i diversos grups promotors que han treballat en diferents àmbits. Els grups promotors locals han convocat reunions de totes les persones que han participat a la campanya per tal de fer una valoració comuna i anar preparant els propers reptes del moviment antinuclear.

Alguns dels quals són: la problemàtica del desmantellament de Vandellòs i el transport dels seus residus; la saturació dels dipòsits radioactius de les altres nuclears. I també el proper debat al parlament espanyol del PEN que està previst per l'últim trimestre d'aquest any, en el qual el moviment explicarà els criteris i les propostes alternatives que s'han anat elaborant i difonent aquests mesos per part de diversos grups ecologistes.

El nou món d'alguns burgesos

Traduïm de "Rouge", el periòdic setmanal de la LCR de l'Estat francès, la següent nota.

"El febrer de 1990, a 'Le Monde' i sota el títol 'Què fer de l'Àfrica negra?', un 'expert de les qüestions africanes' va escriure sota un pseudònim: 'Econòmicament parlant, si tot el continent negre, exceptuant l'Àfrica del Sud, desapareix, l'impacte global del cataclisme seria més o menys nul, si bé els preus d'algunes matèries primeres se'n ressentirien'.

La revista anglesa 'liberal' The Economist acaba de col·locar aquest fantasma més lluny: presenta una andròmina que anomena 'el nou i exacte mapa del món'. L'Àfrica negra desapareix de la terra, segons el nou mapa. Per The Economist, es tracta d'un 'exercici intel·lectual' consistent en remodelar la terra en funció d'un gran 'cos d'idees' i de la im-

portància 'cultural' relativa dels uns i dels altres.

Cinc-cents milions d'humans de l'Àfrica sub-sahariana... a la mar?

Fa molt temps, la primera burgesia tenia uns ardorosos descobridors de nous mons; els seus successors s'apresten a festejar, l'any vinent, el cinquè centenari dels seus 'descobriments', que han estat traduïts per la massacre dels indis americans i per l'esclavitud dels africans.

Avui, emmurallada en les seves fortaleses de Wall Street, de la Borsa i de la City, la burgesia té els seus 'pensadors' que fan el fantasma sobre l'aniquilament d'un continent... i els seus 'guerrers' que han fet la guerra contra això que s'ha denominat l' 'Islamistan' per The Economist!

El 13 de juliol, a Londres, manifestació internacional contra la cimera dels senyors del món."

Nou presos

Aquests presos necessiten el teu caliu. Comparat amb el que fan ells, adreçar-los-hi unes ratlles no és un gran esforç. I s'ho mereixen.

*Xavier Porto Muñio.

Insubmis al servei militar en presó preventiva des del 1-5-91. Presó Militar d'Alcalá de Henares.

*Josep Maria Moragriga.

Insubmis al servei militar que aconsegueix condemna de 13 mesos des del 15-5-91. Presó Militar de Defensa. Barri de Sta. Lucía n. 30, Cartagena Naval 30.290. Múrcia.

*Manuel Blázquez Solís.

Insubmis a mitja mili durant el conflicte del Golf, en presó preventiva des del 4-4-91. Presó Naval Sta. Lucía de Cartagena. (Adreça anterior)

*Josep Antoni Escalada.

Insubmis a mitja mili durant el conflicte del Golf en presó preventiva des del 4-4-91. Presó Naval Sta. Lucía de Cartagena. (Adreça anterior)

*Antonio García Quesada.

Insubmis a la P.S.S. que aconsegueix condemna de 2 anys, 4 mesos i 1 dia des del 5-4-91. Presó Civil San Antón Central de Cartagena.

*Francisco Javier Bartres de Rosas.

Insubmis a la P.S.S. que aconsegueix condemna de 2 anys, 4 mesos i 1 dia des del 8-5-91. Centre Penitenciari Sevilla 2.

*José Ainsa.

Insubmis a la P.S.S. que aconsegueix condemna de 2 anys, 4 mesos i 1 dia des del 8-5-91. Centre Penitenciari València 2. Carretera Nacional 340, Picassent (València)

*Hugo Vila de la Cruz.

Insubmis a la P.S.S. que aconsegueix condemna de 2 anys, 4 mesos i 1 dia des del 8-5-91. Centre Penitenciari València 2. (Adreça anterior)

*Enric Blasco.

Insubmis a la P.S.S. que aconsegueix condemna de 2 anys, 4 mesos i 1 dia des del 8-5-91. Centre Penitenciari València 2. (Adreça anterior)

Una vella i coneguda pudor

Aquestes darreres setmanes, diferents medis de premsa s'han fet ressò de la denúncia d'un exiliat xilè, relacionat amb l'entramat del Partit Humanista, sobre els irregulars canals de financiació del PSOE. Diverses empreses amb seu a Catalunya, i amb socis de la talla d'un Maragall, Josep Maria Sala, Carles Ponsa o l'inefable Didac Fabregues, semblen haver estat utilitzades per recollir fons de bancs i grans empreses, amb tapadores diverses, per finançar les campanyes electorals socialistes. Existeix una vella dita que diu que "qui paga, mana", i les arques socialistes es nodreixen de les aportacions, directes i indirectes de l'estat (uns

quants milers de milions l'any), de les comissions il·legals, tipo Nasciro o Blasco, recaptades a través dels ajuntaments (quantitat desconeguda, però força considerable) i ara es descobreix aquesta nova financiació, per la qual empreses com el Pyrcs i bancs com el Bilbao, lliuraven regularment diners. Quin serà el percentatge de la financiació socialista coberta per les quotes dels seus militants?

Ben segur que l'escàndol actual serà ràpidament oblidat, però el que convindria saber és quines són les aportacions del PSOE a aquestes més que generoses aportacions. Segurament que si un nou Marlowe ho pogués investigar, trobaria alguna resposta remenant pels Pactes de productivitat, les lleis de seguretat ciutadana i el conjunt de la política governamental del PSOE.

demà

Edita:
LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA
Quarta Internacional

Dip. Leg. N° B-7328-1977
Imprimeix: Publiagraf
Redacció i Administració:
C/ Aribau, 16, pral, 2ª
-08011-Barcelona

Ens trobareu a:

Barcelona: Aribau, 16-pral-2ª -08011-
Tel. 302 60 90
València: Pelai, 21, 1-1 -46007-
Tel. 351 69 50
Perpinyà: Aragó, 27 -66000-
Illes: San Joan, 4 Biniali

BUTLLETA DE SUBSCRICIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ c.p. _____

☐ demà+COMBATE(annual): 2.500ptes.
☐ demà+COMBATE+INPRECOR: 5.000 ptes.
☐ INPRECOR(annual): 2.500 ptes.

Pagament:

☐ taló al portador
☐ gir postal

Atemptat de Vic: tot no val

L'atemptat realitzat a Vic el passat 29 de maig per l'organització armada basca ETA en el qual van morir nou persones, entre les quals quatre nenes, i van quedar greument ferides algunes més, ha connotat a la immensa majoria del poble de Catalunya. No és el primer cop que una acció d'aquest tipus motiva un sentiment tan generalitzat de rebuig: l'atemptat d'Hipercor, a l'avinguda de la Meridiana de Barcelona, en el qual van morir vint-i-una persones, va estremir més, si cap, a l'opinió popular catalana.

La nostra organització vol explicar el seu posicionament sobre aquests fets. I ho fem amb la convicció de que les nostres opinions es situen des d'un altre punt de mira que el de la majoria de declaracions que durant aquestes setmanes s'han vingut vessant a tots els mitjans de comunicació. No estara de més recordar -i fer-ho no és cap vergonya- que vam donar el nostre suport electoral a Herri Batasuna a les dues úniques eleccions al Parlament europeu que s'han realitzat fins ara. O sigui, a la mateixa candidatura a la qual ETA donava també el seu suport. Ens situem, doncs, en el costat dels qui a Catalunya lluiten per l'alliberament nacional -i en aquest cas situar-se en el mateix bàndol vol dir formar part d'ell- i dels qui ho fan a la seva nació i, per tant, també a Euskadi. Per això mateix ens considerem, si ens està permesa aquesta expressió, més obligats a opinar. No volem donar lliçons a tots els costats, ni menys encara situar-nos per sobre d'uns i altres. Simplement, volem donar la nostra opinió.

1. No considerem que dins de l'expressió "lluita armada" hi càpiga tot. La utilització dels cotxes-bomba i de l'atemptat amb greu perill de la vida de les persones no directament implicades en els aparells repressius de l'Estat és un salt -i aquí només ho diem en el sentit de qualitativament diferent- de l'activitat armada que trenca, fins i tot, amb la lògica inicial d'aquella. Potser sigui pertinent recordar l'acurada selecció d'objectius i de seguretat per

les persones que han utilitzat una munió d'organitzacions que al llarg de la història del segle XX han practicat l'activitat armada com una forma de lluita. Ho podem dir amb les paraules de la nostra organització germana basca EMK-LKI aparegudes en el número 6 de l'HIKA del mes de juny: "...la capacitat de sacrifici que la lluita armada exigeix de qui la practica ha d'anar acompanyada, més que en qualsevol altra forma de lluita, d'una enorme coherència ideològica i política si es vol evitar que l'enemic utilitzi contra el propi moviment radical la dura i difícil resistència armada".

2. No serveix tampoc la justificació dels "danys col·laterals". Hem odiat i hem denunciat aquesta expressió quan era emprada durant la Guerra del Golf. No veiem cap motiu per, considerant fins i tot la desproporció de víctimes en cada cas, deixar de seguir-la odiant i denunciant sigui qui sigui la persona o grup que la utilitzi.

3. Per tant, la vella polèmica sobre objectius polítics i mitjans emprats per assolir-los segueix vigent. Qualsevol mètode, qualsevol mitjà no és justificable per molt que ho sigui l'objectiu. I no només des d'un punt de vista moral o ètic (que també) sinó des d'un punt de vista polític. És que el rebuig social que ha tingut l'atemptat de Vic ajuda en la presa de consciència per l'alliberament nacional? És que l'estat d'opinió creat de "caça al terrorista" té algun factor positiu de cara a la lluita política? No surten reforçats els arguments, per falsos que siguin, dels qui oprimeixen la nostra nació? És que el clima de "col·laboració ciutadana" amb les forces repressives afavoreix en alguna cosa la voluntat de lluita contra aquest sistema?

4. Els atemptats d'una organització que lluita per l'alliberament nacional d'Euskadi en terres d'una altra nació oprimida com Catalunya, mereix també el nostre rebuig. Aquests atemptats han servit, a més, per destruir els pocs vincles de solidaritat que hi havia a Catalunya amb la lluita del poble basc pel seu alliberament nacional.

5. No donem cap tipus de legitimitat a les veus que des dels mitjans governamentals han condemnat

aquest atemptat en nom de la "convivència", de la "democràcia" o de la "moral". No és des dels mateixos medis que s'encobreix als GAL, es permet la tortura a les comissaries i a les casernes de la Guàrdia Civil, ni des dels que es justifica l'opressió nacional, que podem atendre políticament el rebuig a aquests atemptats. Cal dir, però, que aquestes opinions han connectat amb bona part del sentiment majoritari de la població.

6. Denunciem l'aprofitament de la situació creada per l'atemptat de Vic per part de diversos àmbits del poder per tal de justificar polítiques més repressives, fins i tot el restabliment de la pena de mort. Així com l'intent de mostrar els militants d'ETA com éssers diferents al gènere humà, per tal d'anar creant les condicions d'un més alt grau d'enduriment de les seves condicions d'empresonament, o del "tot val" contra aquesta organització. Valguin com a mostra les declaracions del president del govern espanyol realitzades des del Japó en les que es felicitava perquè els etarres presos veurien el naixement del segle XXI a les presons. Denunciem la mort dels dos components de l'escamot d'ETA que actuava a Catalunya: Montegudo i Erezuna. Aquest darrer, segons una informació apareguda a EGIN en la que citava fonts de l'autòpsia, va ser colpejat quan ja estava ferit de mort després de l'enfrontament amb la Guàrdia Civil. Un cop coneguda la mort d'aquest dos militants d'ETA, s'ha creat l'ambientació social de "justa revenja" contra els militants d'ETA.

En definitiva, el respecte que ens mereix la lluita del moviment d'alliberament nacional basc, no ens fa callar davant d'unes accions que considerem incompatibles amb qualsevol projecte de llibertat. Dit això, rebutgem també totes les manipulacions i instrumentalitzacions que des de diversos àmbits del poder es fan d'aquest atemptat per atacar també la llibertat. Amb l'agreujant de la brutalitat de l'Estat.

L'oracle de l'honorable

Pujol reflexiona

Ara fa un any, Jordi Pujol va fer una crida a la intel·lectualitat per reflexionar sobre el futur de Catalunya. Un dels primers fruits d'això sembla ser la Conferència Magistral pronunciada pel president de la Generalitat a la universitat madrilenya de Carlos III, el passat dia 14 de maig. Dissortadament només coneixem d'aquesta conferència el resum publicat a "El País", cinc dies més tard. Sobre aquesta base hem fet les nostres pròpies reflexions.

Aquesta conferència està destinada a esdevenir la base teòrica de l'acció política de Convergència i del propi treball del govern de la Generalitat. La seva construcció, molt de l'estil de sermó domanical, tradicional d'en Pujol, sembla haver-se empeltat dels corrents del "pensament feble" que avui imperen entre els intel·lectuals orgànics de la Plaça de Sant Jaume, cantó muntanya.

Una certa idea d'Espanya

En aquesta conferència, Pujol afirma: "Espanya és una unitat, a la que hi pertany Catalunya." "Existeixen a Catalunya en relació amb Espanya dues components: la pròpia afirmació, i la voluntat de presència i de participació en el conjunt de l'Estat." Evidentment, aquesta resulta una via de raonament curiosa per una persona que vol presentar-se com a nacionalista català. Pel Molt Honorable la qüestió fonamental radica en millorar la relació, l'encaix de Catalunya dins de l'estat espanyol; en aconseguir l'estat espanyol real dels catalans -en igualtat de condicions respecte dels espanyols- en els aparells institucionals de poder i de decisió. Aquesta mateixa idea ha estat, de sempre, defensada pels nacionalistes espanyols més intel·ligents. Per a ells, com per a en Pujol, Espanya no existeix sense Catalunya, ni sense el País Basc. Fracassats els segles de centralisme assimilista, es tractaria de trobar una nova forma de relació entre els propietaris de l'estat espanyol i les classes dominants a Catalunya. El President comparteix aquesta tesi, molt estimada per gent com en Cambó, que van finalitzar la seva vida política com espies d'en Franco, i reclama la participació catalana en la gestió de l'estat, o, millor dit, la co-gestió d'aquest estat. Però a diferència de les tesis suposadament federalistes dels socialistes, Pujol vol fer d'aquesta participació un nou pacte d'estat, una refundació de l'estat espanyol, en la qual Catalunya hi fos particip des de la seva pròpia identitat; és a dir, des d'una Convergència esdevinguda dirigent natural del conjunt del país. Aquesta mateixa era la voluntat de l'antiga Lliga Regionalista en els últims anys de l'anterior monarquia,

que va fracassar, no només per l'esfondrament de l'antic règim i la negativa de l'oligarquia espanyola de compartir els seus privilegis, sinó també perquè el poble de Catalunya va negar-se a entrar per aquesta via. Els "morí Cambó" dels primers anys trenta, foren una de les bases que expliquen el creixement d'opcions nacionalistes com la representada per l'avi Macià i la seva ERC.

La posició dels socialistes, el "federalisme" del que parlen en Maragall i l'Obiol en els dies de festa grossa, constitueix un altre camí per aconseguir el mateix objectiu. Pel PSC es tracta de participar des de dins de l'actual estructura de l'estat, aprofitant el partit que millor la sustentava, per modificar-lo gradualment, fent-lo més receptiu a la participació catalana. D'aquí els seus escaraballs de satisfacció quan hi ha uns quants ministres d'origen català. El camí que pretén Pujol és ben diferent a aquest i clarament contraposat. El pacte d'estat que proposa, necessita que Catalunya hi parli amb una sola veu -la seva, per si de cas-, i la pròpia existència del PSC amb àmplies parcel·les de poder institucional a Catalunya, i amb unes relacions privilegiades amb el govern central, n'és un obstacle important.

Però, què és Catalunya?

En la mateixa conferència, intenta definir a un públic univer-

sitari madrileny, el que és Catalunya, i ho fa per la via de la comparació negativa. Així diu que "Catalunya no és Borgonya, ni Escòcia, ni Provença, ni Llombardia. No pot ser tractada com aquest país ho han estat en els seus respectius estats, i, per suposat, no és equiparable a la resta de regions espanyoles." "Si Catalunya no és ni Escòcia, ni Borgonya, ni Provença, ni Llombardia, què és? És un país que inicia el seu procés històric fa més de mil anys i que, després d'una etapa de gran brillantor, acaba fracassant en el segle XV (...). Però a partir de llavors inicia un segon període de la seva història. (...) Un període de consolidació interna, després del creixement e-conòmic, finalment d'innovació i de modernització. Tot això sense pèrdua de la seva identitat. És un fet bastant excepcional."

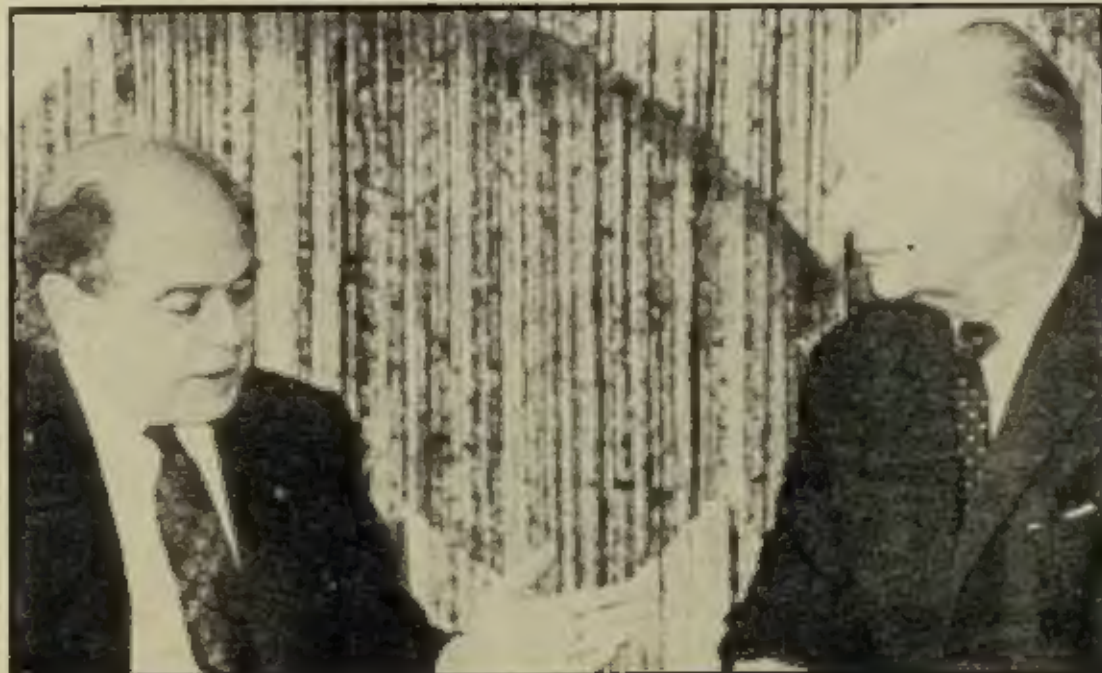
Si una persona creu que Catalunya és simplement una nació, no caldria fer totes aquestes giravoltes; caldria només explicar que Catalunya és una nació, com Euskadi, com Croàcia, com Letònia, etc., sotmesa per la força a un estat que no és ni de bon troc el seu. Però aquesta no és la voluntat ni la idea de Pujol. En Jaume Lorès escrivia sobre la concepció essencialista de Catalunya en el pensament d'en Pujol: "Catalunya 'era', tenia un 'ésser', una 'ànima', quel·com meta-real, valor que es justificava per ell mateix i no pels seus continguts i actuacions. El que 'fes', doncs, Catalunya apel·lant cegament a les resso-

nàncies del seu 'ésser', estava justificat per decret quasi transcendental. Aquesta curiosa ontologia de Pujol servia, en la pràctica, per legitimar els actes més prosaics: en nom de Catalunya es podia tenir qualsevol mena de relacions i de posicions polítiques amb la resta de l'estat i amb els poders centrals (...). D'això se'n deia 'nacionalisme pur', quan no era altra cosa que tractar de racionalitzar a nivell metafísic l'actitud habitual d'una burgesia catalana en els llargs anys del franquisme que, a nivells econòmics, havia anat i vingut de Madrid sense parar (...). En suma, les categories ontològiques aplicades per Pujol a Catalunya li permetien realitzar a nivell polític el sistema de relacions Madrid-Barcelona dels clàssics financers catalans." ("La Transició a Catalunya" pàgs. 30 i 31). Dit amb altres paraules, Pujol mai no ha pretès l'alliberament nacional de Catalunya, sinó una reacomodació de Catalunya dins de l'estat espanyol. Com no fa gaires dies escrivia Piñar Rahola en el diari "Avui", Pujol vol que Catalunya sigui la màquina del tren de l'estat i, si pot ser, accedir a la feina de maquinista. En el seu pensament, i en la seva acció pràctica, Catalunya seria una nació, sí, però dins d'una nació de nacions anomenada Espanya. Evidentment, aquesta no és la idea que s'en fa molta de la gent que segueix a CDC i que veu en Pujol com el seu líder. Per aquests sectors va destinar la primera part del dis-

cur de Pujol, el "som una nació", sense dir que vol inserir-la dins de l'estat espanyol. Un estat forjat al llarg d'uns quants segles, sobre la base de l'espanyolisme, d'una natural identificació entre Castella i Espanya. Un estat centralista, que ha estat capaç de suportar, sense massa canvis de fons, al menys quatre règims polítics diferents en el darrer segle, i que avui fa del famós "estat de les autonomies" una simple descentralització administrativa i, amb moltes precaucions, una realitat cultural, sense afectar però als seus propis fonaments. En aquest estat resulta doncs molt difícil que els financers i industrials catalans hi arribin a jugar un paper determinant, a no ser que s'adaptin a les normes del centralisme que l'imprenguen de dalt a baix. Evidentment, Convergència pot participar sense massa problemes en governs de coalició amb socialistes o el PP, com ja abans ho va fer la Lliga d'en Cambó. Però que en Roca fos ministre, no seria gaire diferent de que ho sigui en Narcís Serra o en Solé Tura. Ni una, ni altra participació directa en el govern modificaria la configuració real de l'estat espanyol, ni l'opressió nacional que patim.

Modificar l'Estatut?

En la seva conferència, Pujol va tornar a parlar de la possibilitat d'una modificació de l'Estatut d'Autonomia o, al menys, d'una "nova lectura", com ja ha dit moltes vegades en els darrers anys. En aquest sentit, Pujol va ser molt crític, dient coses com: "Tal com s'està aplicant l'Estatut, es converteix a la Generalitat en una Diputació gran. En un organisme amb molt poc poder polític i sotmès a una gran pressió marginalitzadora", o també, "Sensibles a la idea de què la nova situació política era molt fràgil (...) varem acceptar una solució de generalització autonòmica que no va respondre a la realitat ni d'Espanya ni de Catalunya." A partir d'aquestes afirmacions rotundes, i que podrien suposar una certa autocritica, Pujol no fa cap mena de proposta, més enllà de la demanda del reconeixement del "fet diferencial" català, sota una forma no definida i que, en qualsevol cas, exclou el reconeixement del dret d'autodeterminació, de la plena sobirania

Jordi Pujol i A. Dubcek: un dels darrers "èxits" internacionals del President de la Generalitat

nacional, i que rebutja tota mena de secessionisme. Amb un planteig d'aquesta mena, ho té difícil. Al màxim que pot aspirar és a l'establiment d'un cert nivell de reconeixement de fet de les competències ja assumides teòricament per la Generalitat, però no a l'assumpció real de quotes sensibles de poder polític per a Catalunya. Pot millorar-se el finançament, acabar amb els serralls dels trasposos... i res més. Aquest és un camí barrat dins de l'estratègia convergent. Aquí pot trobar-se la font del perceptible esgotament del seu model polític, que sembla haver arribat al límit de les seves possibilitats. I la reorientació que planteja Pujol, difícilment modificarà l'encaix de Catalunya en l'Estat.

La situació de la llengua

Com no podia ser menys, Pujol reflexiona també sobre la situació de la llengua, i dona per finalitzat el model actual en la mesura que "ja és molt clar que la normativa actual no garanteix l'estatus que la llengua catalana necessita". Pujol sembla, ara, inclinar-se per un model territorial, és a dir, crear l'imperatiu de l'ús del català a Catalunya, més enllà dels drets personals. Nosaltres, i molta altra gent, ja hem assenyalat els límits d'un bilingüisme que només afavoreix la dominació del castellà. I, encara que també ho sigui, no es tracta tant d'un problema jurídic com de voluntat política. Afermar l'oficialitat del català, assegurar-ne el seu ple ús social, resulta molt complicat sense sobirania política. El castellà, que cal no oblidar-ho, és la llengua constitutiva de l'estat espanyol, continua imposant-se, encara que sigui amb criteris tan peregrins com el de la "unitat de mercat". Però resulta que, a més, el català no és únicament la llengua de Catalunya. Ho és també del País Valencià i de les Illes. En Pujol no en parla d'això i, fins avui, la Generalitat res no ha fet per defensar la unitat de la llengua. Sembla difícil pensar que ara, després de dotze anys de govern, aquesta actitud es modifiqui en la pràctica.

Resumint

Tot plegat augura una certa sistematització del pensament polític d'en Pujol. Per una vegada ha intentat anar més enllà de les afirmacions conjunturals o dels discursos adaptats a diferents públics, per donar un cert cos a les seves aspiracions de futur. I el futur que Pujol vol per nosaltres resulta tan penós com la realitat actual. Sobre la base d'un projecte irrealitzable, com la construcció d'un nou Estat, el que s'anuncia és la continuació de la submissió. És possible que CDC aconseguixi finalment situar algun dels seus dirigents en el proper govern espanyol, però aquest fet únicament pot facilitar l'accés dels burgesos catalans a millors negocis amb l'estat, i de cap manera pot suposar una modificació a la situació d'opressió que patim. No serà, doncs, per aquesta via com arribarem a la sobirania.

Joan Font

ALERTA AMB LA DIGESTIÓ /

Després de les eleccions

L'hora de les reflexions

Ja han passat unes quantes setmanes des de la celebració de les eleccions municipals arreu dels Països Catalans, que coincidien amb les autonòmiques al País Valencià i a les Illes. La llei electoral assenyalava la jornada anterior a les votacions, com a dia de reflexió. Segurament convé millor reflexionar després, quan les dades, malgrat totes les deformacions de l'estil electoral que patim, ens donen algunes indicacions útils per reconèixer la realitat, sempre que sapiguem cabussar-nos en el mar de xifres, sense perdre la roba i amb el cap fred. A més, aquesta era una promesa de l'anterior número del "demà", i la volem acomplir.

Abans d'entrar, però, en les cròniques del més interessant de les eleccions a cada un dels nostres països, que trobareu en les pàgines següents, segurament cal esbrinar algunes reflexions comunes, que haurien de permetre una millor comprensió de cada element.

Un trencaclosques polític?

A primer cop d'ull, ressalta el que semblen diferències profundes en el mapa polític entre les Illes, Catalunya i el País Valencià. En cada comunitat autònoma governa, amb majoria absoluta, una força política diferent. El Partit Popular a les Illes, Convergència i Unió a Catalunya i el PSOE al País Valencià. Aquest és un fet incontestable que a més no es nou. Històricament, al menys en el darrer segle, mai no ha hagut una identitat en la correlació de forces entre les diverses opcions polítiques en els Països Catalans. Però això resta lluny de ser una realitat immutable. Hi han tendències profundes, que sorgeixen aquí i allà, que semblen anunciar canvis a aquest nivell. Així, per exemple, els resultats socialistes en el 82, semblaven donar un major grau d'homogeneïtat política que no pas avui. Però aquesta homogeneïtat era bastant un miratge. Entre els socialistes il·lencs,

impregnats d'espanyolisme, i l'anomenat "catalanisme polític" del PSC-PSOE a Catalunya, hi ha una certa distància de sensibilitat política, com no resulta ben bé el mateix que en el PSOE del País Valencià governi el corrent leonista, o siguin majoritaris els socialistes més fusterians. Així, el que pot semblar a primera vista un creixement de l'heterogeneïtat política en les darreres eleccions, pot no correspondre exactament a la realitat. L'estirada electoral del Partit Socialista de Mallorca a les Illes, el manteniment, en condicions adverses, d'un apreciable nombre de vots per part de la Unió del Poble Valencià, o el cert creixement del vot a la renovada Esquerra Republicana de Catalunya, sembla indicar que alguna cosa es mou en el terreny del nacionalisme d'esquerra, per moderat que sigui.

El significat de l'abstenció

L'abstenció ha crescut arreu, amb l'única excepció parcial del País Valencià. Majoritàriament sembla tractar-se d'una abstenció passiva, que té més a veure amb la idea del "no hi ha res a fer" o del "menfotisme", que amb una actitud contrària o contraposada a l'actual règim polític. De fet, aquest mateix règim tampoc té massa interès en fomentar la participació popular; i si a això li afegim l'absència d'alternatives reals a l'actual situació, tindrem algunes

que cap de les opcions presents els hi oferia confiança ni possibilitats de canvi. Aquests sectors, avui molt petits i situats en les òrbites dels diferents moviments socials en activitat, juntament amb alguna de la gent que, finalment, ha anat a votar sense cap entusiasme; són el gruix de la nostra pròpia gent.

Experiències interessants

És ben sabut que, per nosaltres, la qüestió electoral constitueix una mena d'assignatura pendent. Durant uns anys vam optar per presentar-nos sistemàticament. I no vam quedar gaire satisfets dels resultats polítics de tot plegat. En els darrers temps hem preferit restar-ne absents de manera general. I tampoc acabem d'estar-ne contents. Es tracta, doncs, d'una qüestió a pensar i a recollir experiències de tota mena. En aquest sentit, trobareu en les properes pàgines referències a experiències electorals a llocs com Tarragona, Paterna o Premià de Mar, que semblen força interessants i que, segurament, n'hauréu de tornar a parlar en els propers mesos.

J.F.

Recompte de vots: un moment emocionant?

Les espases resten alçades

Una falsa estabilitat

Amb algunes excepcions menors, en alguna capçalera de comarca, el mapa de les alcaldies a Catalunya no ha sortit gaire modificat de les passades eleccions. Poca cosa sembla haver-se bellugat. Les majories i minories municipals a les grans ciutats, amb l'única excepció significativa de Tarragona, no s'han modificat. Però, després d'aquestes eleccions, tot es una mica diferent.

Convergència, que en els darrers dotze anys havia anat augmentant sense interrupció els seus vots, elecció rera elecció, pateix un cert estancament electoral. El PSC, tot i deixant anar unes desenes de milers de vots per l'abstenció, sembla resistir força bé el desgast generalitzat del PSOE a l'estat espanyol. Iniciativa per Catalunya, perdent vots a diferència dels seus cosins d'IU, guanya un regidor a la capital, el que li permet mantenir una certa imatge. El PP frena la seva davallada, i es situa en millors condicions per disputar el vot dret a CiU. ERC, amb un cert increment global de vots, apareix com a catalitzador d'un cert vot independentista, situant-se amb al·lunys regidor clau en punts significatius del principat.

La batalla de Barcelona

Convergència va decidir fer de la majoria municipal a Barcelona el centre de la campanya electoral. Encoratjada pel previsible descens socialista a les grans ciutats espanyoles, CiU pretenia aconseguir la fita de ser la llista més votada, obrint el camí a la unificació dels dos cantons de la Plaça de Sant Jaume. La negativa de Roca, etern aspirant a un ministeri, a encapçalar la llista municipal, va suposar el primer entrebanc. La figura d'en Culleré està ja força desprestigiada, inclús als ulls del propi electorat convergent pel seu absentisme municipal i la seva voluntat de dedicar-se als nego-

cis privats. Per compensar-ho, la plana major de CiU, amb en Pujol al front es llença a la batalla per l'alcaldia, amb un nivell d'agressivitat que recordava les velles campanyes del Foment contra el vot a l'esquerra. Però la cosa no funciona. El PSC sap aparèixer com una opció tranquil·la, sense respondre als atacs, oferint el missatge de la feina feta, fins ara patrimoni dels pujolistes, i recollint l'adhesió del sector especulatiu i de

sense perdre massa el peu dins del seu electorat tradicional, al que els atacs pujolistes situen en peu de guerra. L'extremada personalització de la campanya afavoreix també a Maragall, que demana explícitament poder presidir personalment la inauguració dels Jocs Olímpics.

Iniciativa, tot i perdre vots en una campanya que torna a ser la dels epígons municipals del PSC, guanya un regidor, i, ben segur, tornarà a repetir-se el

Horts, on IC treu profit d'una crisi local del PSC, assolint la majoria. Al Barcelonès, la batalla de Santa Coloma situa en primer lloc a la candidata del PSC i en Lluís Hernández haurà de fer valer les seves relacions amb CiU per mantenir l'alcaldia en mans d'IC; mentre que a Sant Adrià, la lluita del barri del Besòs, ha portat quatre regidors de la candidatura del barri a l'ajuntament. A la Conca de Barberà, les mobilitzacions contra el pla de residus ha deixat rastre, i pot detectar-se un increment del vot d'esquerra, sota coloracions diverses, però en els que la UNIC i IC resulten força beneficiades. A la Vall d'Aràn, que estrenava eleccions al seu Consell General, recuperat després del 1.834, la coalició a la que donava suport CiU ha aconseguit una victòria amb el 51% dels vots, fent el 38% de la Unitat d'Aràn. En general, però, cal tenir present les modificacions en el número de vots de cada formació política. Així, les tres principals forces polítiques (PSC, CiU, IC) perden un total de 267.251 vots, als que caldria sumar-hi els

El PCC és un cas a part. La disminució del seu pes electoral caldria atribuir-la, no únicament en el descredit de la imatge prosoviètica que, es vulgui o no, aquest partit té, sinó també a una orientació equivocada d'identificació d'un suport als socialistes amb la lluita contra la dreta. La trista imatge d'un Marià Pere participant en un míting amb en Narcís Serra, mentre aquest li girava la cara, correspon a aquesta política, que no ha servit per reforçar els corrents de l'esquerra real.

Tarragona i Premià de Mar

A Tarragona, una candidatura anomenada "Alternativa Verda", que ha aplegat membres del conjunt dels moviments socials de la ciutat, i que ha comptat amb el suport del MCC i la LCR s'ha situat en el quart lloc amb el 3,8%, uns 2.000 vots. Es tracta d'un resultat engrescador, en la mesura que la campanya d'aquesta candidatura ho ha estat també. Cal tenir present que no únicament s'ha

Les ofertes electorals han estat, al exceptuem alguns casos molt aïllats, força semblants

negoci de la ciutat, dels "iupies" locals, enriquits al calor de la transformació olímpica,

govern de coalició, en no gaires millors condicions que en el passat per IC.

ERC i els Verds perden vots, en una batalla a dos, que no perdona a les opcions minoritàries, malgrat una molt forta campanya dels primers. El PCC, amb una campanya molt poc agressiva, i amb bastants problemes interns, aconsegueix un dels resultats més baixos a Barcelona de tota la seva història, mentre que, a l'altra cantó de l'espectre polític, el PP suma alguns vots de l'extint CDS, i guanya un regidor més. En resum, que ens queda un ajuntament essencialment similar a l'anterior, amb un regidor menys per socialistes i convergents, repartits entre IC i el PP.

Més enllà de Barcelona

A Girona i Lleida els socialistes mantenen les alcaldies, especialment a la Paeria. A Siurana recupera a l'alça el seu electorat. Al Baix Llobregat, tot continua igual, amb l'excepció significativa de Sant Vicenç dels

67.408 que perd el CDS, mentre que el PP i ERC, les úniques forces que guanyen vots, sumen uns guanys de 23.803 vots, la diferència entre aquestes dues xifres s'en va cap a l'abstenció.

Iniciativa per Catalunya, malgrat els seus resultats a Barcelona, no aconsegueix participar de l'ambient general de creixuda electoral dels seus socis d'IU. Els seus mateixos dirigents reconeixen les dificultats d'aquesta coalició per recuperar els vots de la classe obrera d'origen immigrat, i a això segurament caldria afegir-hi el seu elevat grau d'identificació institucional amb la política municipal del PSC, i les seves vacil·lacions a l'hora de mobilitzar.

ERC augmenta globalment els seus vots, però fonamentalment sobre la base d'un major número de llistes presentades, el que suposa un índex de la seva millora en implantació. Però els seus vots disminueixen en relació al 87 tant a Barcelona com en el conjunt del cinturó metropolità, el que no deixa de ser una dada a retenir pel desenvolupament futur d'aquesta força política.

situat per damunt d'IC o d'ERC, sinó que en barris com el de Torreforta aquesta candidatura ha aconseguit fins un 9% dels vots, cosa que, junt amb el conjunt de gent que ha treballat de valent en el conjunt de la ciutat, no deixa de ser una molt bona acumulació de forces i d'experiències de cara a la continuïtat del seu treball.

A Premià de Mar, en un Marésme que ha conegut repetides mobilitzacions contra peatges i urbanitzacions salvatges, la candidatura del "Collectiu d'Unitat Alternativa" ha aconseguit, amb 428 vots, un resultat del 4,73%, és a dir, només 29 vots l'han separada d'obtenir un regidor.

En aquest cas es tracta d'un treball de més llarg durada, que ja va fer una primera experiència electoral l'any 87 (amb 95 vots menys que enguany), i que té molt clara la seva voluntat de continuïtat.

En un marc com el que ens movem, no deixen de ser unes experiències refrescants i encoratjadores.

J.F.

Vintró, Lacort, Maragall i Culleré

En el País Valencià

Repartiment de poder

Les eleccions autonòmiques i municipals en el País Valencià han suposat una certa modificació del repartiment del poder, essencialment entre el PSOE i el PP. Tot i així, hi han experiències interessants i elements per la reflexió, de les que aquesta crònica ens parla.

Si bé el PSOE ha aconseguit una còmoda majoria a les Corts Valencianes, amb 45 escons, enfront dels 31 del PP, dels 7 de la Unió Valenciana -els coneguts anticatalanistes blavers- i el 6 d'Esquerra Unida, tot no és tan fàcil pels socialistes valencians.

Uns resultats municipals problemàtics

Tanmateix, els resultats municipals limiten una mica l'hegemonia autonòmica del PSOE, perquè el PP tindrà en les seues mans les emblemàtiques alcaldies de València i de Castelló. Això, juntament amb el fet de la pràctica desaparició del CDS dona major nombre de regidors al PP i a la Unió Valenciana, partits que surten consolidats d'aquestes eleccions, pot significar, pel PSOE, la necessitat de concessions en política autonòmica per equilibrar aquestes pèrdues i aguantar l'empenta del partit de l'oposició de dretes, més sòlida ara que abans.

És molt possible que la ciutat de València, i en menor mesura Castelló, es converteixin durant aquesta legislatura en banc de proves i camp de batalles polítiques. Banc de proves, perquè el PP farà una primera experiència de govern "serios" en un lloc clau del País Valencià, i intentarà aparèixer com un partit capaç d'arribar al govern de la Generalitat i de rompre el famós "sostre" dels populars. Terreny de batalla per l'oposició del PSOE que, recolzant-se en la seua hegemonia en les institucions autonòmiques, segurament voldrà "cremar" al PP.

A València, els blavers d'Unió Valenciana han punxat relativament. L'"honrat", humà (sense accent en la "a") i eficaç "González Liozondo", tal com deien els cartells electorals, s'ha quedat sense el seient d'alcalde, al ser superat en vots i regidors per la llista del PP que encapçalava Rita Barberà. En la mesura que Unió Valenciana havia fet de la victòria a València un dels seus eixos fonamentals de campanya, donant-la pràcticament per segura, l'augment de vots i escons aconseguits apareix com un fracàs. Tanmateix, els resultats electorals demostren una expansió, ja prevista, de la Unió Valenciana: uns 38.000 vots i 119 regidors més a les municipals, 24.000 vots i un parlamentari a les autonòmiques, 3.000 vots i un regidor a València. A més, malgrat haver perdut la significativa alcal-

dia de Cullera, es constata una certa extensió a les comarques, fins i tot a les tradicionalment nacionalistes com la de La Safor.

Unió Valenciana haurà de manobrar prou a la ciutat de València, en el cas que acceptés responsabilitats de govern, si no vol ser absorbida pel PP; la teatralitat demagògica és una de les eines fonamentals dels blavers, i en aquest supòsit no podrien exercitar-la massa. Per això no seria estranya una renúncia dels anticatalanistes a compartir responsabilitats amb el PP.

Restar per veure la repercussió real d'aquest canvi pels ciutadans d'a pen. La política municipal desenvolupada pel PSOE té moltes poques coses que es puguen considerar positives per la gent treballadora, les dones, els joves, etc., però, evidentment, la situació pot empitjorar. Els populars i Unió Valenciana poden donar al respecte moltes sorpreses, més aviat desagradables. A l'espera que es defineixi la nova política de dretes, sembla que dues coses aniran a pitjor: una, la cultural i lingüística, i l'altra, tot allò relacionat amb la repressió i el control policial.

La situació de l'esquerra

La Unitat del Poble Valencià, força representativa del nacionalisme d'esquerres moderat, no ha aconseguit accedir a les Corts Valencianes, malgrat treure un nombre de vots relativament acceptable, 73.500, perquè la llei electoral exigeix un 5% que no s'ha cobert, arribant-se només al 3,7%. A les municipals, la UPV ha tret 90 regidors, xifra més baixa que a l'anterior legislatura, perdent implantació en algunes comarques (en les del centre ha passat de 63 a 42 regidors), tot i mantenir-se a les zones tradicionalment nacionalistes. Tot i així, el resultat no hauria de considerar-se cap desastre, i més si pensem que la UPV ha anat en solitari a la contesa, i no amb coalició amb Esquerra Unida, com a les eleccions anteriors. Però el fet de que la UPV haja tingut sempre el treball institucional com a eix fonamental de la seua activitat, la seua particular estructura i composició dels nuclis dirigents, juntament amb el desgast de prestigi i de militància que ha patit en el darrer temps, fan que a hores d'ara el seu futur no estiga massa clar. Quan s'escriu això, sembla que la UPV està negociant amb el PSOE la concessió d'un parlamentari autonòmic, a canvi de pactes i suports municipals. Si això dona fruit, pot ser que se li obri una porta a la UPV, que es veuria representada a les Corts. Tanmateix, l'experiència institucional

Rita Barberà, la candidata del PP a l'alcaldia de València

de la UPV ha estat negativa, en el sentit que no ha aconseguit arrabassar cap concessió al PSOE, més interessat en els pactes soterrats amb el blaverisme, que en escoltar els nacionalistes. És dubtós que una nova experiència en aquest sentit donés millors resultats.

El vot a la UPV ha vingut a assenyalar l'existència de nuclis minoritaris, tenen una certa solidesa. El desencís pels mals resultats de la política institucional de la UPV, i la consciència prou clara de que no s'anava a obtenir representació parlamentària, no ha impedit que aquests sectors votessin a la UPV, sense fer cas a les crides d'Esquerra Unida cap al "vot útil".

Esquerra Unida, tal com ho ha reconegut públicament, malgrat el seu lleuger augment de vots de prop del 2%, ha vist defraudades les seues expectatives electorals. L'exigència feta a la UPV de que aquesta força anés a les eleccions sota les sigles d'Esquerra Unida, impossibilità la repetició de la coalició del 87. Sembla que Esquerra Unida, després del considerable augment de vots i d'escons a les eleccions generals del 89, pensà que havia arribat el moment de desfer-se dels seus socis. Però l'electorat nacionalista s'ha mostrat prou fidel a la seua pròpia formació, mentre que l'ascens d'Esquerra Unida ha estat escàs. Ràpidament Esquerra Unida s'ha llençat a oferir una "convergència" a la UPV, "des del respecte absolut a la sobira-

nia d'ambdues formacions".

Els Verds han estat altres "perdedors" en aquestes eleccions: han tret un resultat de l'1,8%, uns 35.000 vots, a les eleccions autonòmiques. Les expectatives que tenia aquesta formació s'han vist defraudades. Després dels resultats en les últimes eleccions europees, la possibilitat de convertir-se en una força amb representació institucional aparegué com una realitat pels Verds. Tanmateix, sembla que l'electorat reacciona de manera molt diferent a les eleccions considerades com "importantes", com ara les municipals i autonòmiques, que a les "simbòliques", com les europees. Pareix doncs que no és suficient un nom, ni el pur "marketing" electoral, per superar certs "sostres". Malgrat això, el percentatge de l'1,8% no és gens menyspreable, i indica una certa sensibilitat social, que podria donar els seus fruits en circumstàncies més favorables. Segurament hi contribuiria en bona mesura a crear-les, si els Verds deixessin de banda l'actitud exclusivista i prepotent. En el context de l'esquerra, el sectarisme no afavoreix ningú.

L'Esquerra Verda de Paterna

A Paterna, ciutat de 50.000 habitants, propera a València, s'ha presentat la candidatura anomenada "Esquerra Verda de Paterna". Aquesta candidatura

ha aglutinat activistes per la pau i ecologistes, sindicalistes, feministes, joves objectors i insubmissos, nacionalistes i militants del MCPV, UPV i PCV. La candidatura l'encapçalava Pepe Pacheco, membre del MCPV.

El programa de la candidatura plantejava una alternativa d'esquerres als problemes de la ciutat, que són els del "barri dormitori" de les rodalies de València; urbanístics i de contaminació, d'atur i delinqüència juvenil... La ciutat té una tradició de lluita i una esquerra alternativa que ha convergit al si d'"Esquerra Verda de Paterna". Malgrat haver obtingut un molt bon resultat, el 4,7% dels vots, l'antidemocràtic límit del 5% ha impedit el seu accés a l'ajuntament.

Superada la lògica decepció inicial, existeix l'aspiració de mantenir una plataforma unitària que relacioni els diferents terrenys de lluita i integri les diferents problemàtiques en un projecte comú.

Una volta passada la ressaca electoral i quan els polítics dels partits institucionals majoritaris es preparen a fer i desfer altra volta durant quatre anys, la gent d'esquerres haurà de continuar treballant als moviments per limitar al màxim les operacions que es desenvolupen des dels aparells institucionals, tan allunyats a hores d'ara dels desitjos i interessos de la majoria dels ciutadans.

Miquel

Després de les eleccions

A les Illes es mou alguna cosa

Passades les eleccions del 26 de maig, arriba l'hora de les anàlisis, de saber trobar, entre la selva de xifres electorals, aquelles dades que ens permetin conèixer millor l'evolució de la realitat que ens envolta. I a les Illes, malgrat totes les aparences, hi han moltes coses que es mouen.

A Ciutat de Mallorca, el PSIB-PSOE perd l'Ajuntament. Aquest és el fet més remarcable de les passades eleccions municipals. Una situació que es veia venir de lluny i que, amb els darrers quatre anys de govern municipal fonamentats en el suport dels regidors frontisses de la dreta (3 CDS i 2 UM) a l'alcaldia socialista, pot afirmar-se que s'ho han guanyat a pols. La majoria dretana, ja expressada a les eleccions del 1.987 i dividida en diferents projectes, -PP, CDS, UM- mai no va poder governar. El transfuguisme es constituïa en la base del govern municipal i de la pèrdua de credibilitat dels projectes del centre suarista o regionalista, que acabaren enfonsant els respectius partits. El PP s'ha enlairat com l'única oposició de dreta i ha recollit en el seu si, com un element secundari, les restes del naufragi del projecte centrista i regionalista. D'aquí també la seva majoria absoluta.

La política municipal del PSOE, escorada ben a la dreta en aquests quatre anys darrera, fa que ben poca gent plori la pèrdua de l'ajuntament i dels 13.000 vots, mentre que el PP-UM suma els vots dels anteriors comics i la meitat dels obtinguts pel CDS.

L'esquerra nacionalista entra a l'Ajuntament

El PSM-EN ho tenia difícil a Ciutat. Però enguany sí que ho ha aconseguit, amb un discurs nacionalista ("mallorquinitzar Ciutat") i ecològic, amb la presència del seu fundador i parlamentari Sebastià Serra, al front de la llista municipal, i amb gent del GOB i Justícia i Pau (Jesús Jurado, Pep Suárez), obtenint dos regidors. Una fita important que mai no havia pogut assolir, en una situació difícil després de les darreres eleccions, en les que Els Verds o Esquerra Unida havien sumat més vots.

El PSM, amb 7.345 vots, arriba a Ciutat al 5,91%, mentre que Esquerra Unida, amb 5.327 i el 4,21%, i Els Verds, amb 4.471 i el 3,59%, resten sense representació. Una altra candidatura d'esquerra, Aliança Republicana, provinent de gent del PASOC escindida d'EU, obtenia 487 vots, el 0,39%.

El vot a la part forana

El PSOE guanya per majoria absoluta a Calvià (24.000 habitants), a Alaró, Binissalem, Llo-

seta, Maria de la Salut, i és la llista més votada a Algaida, Alcúdia i Pollença, observant-se un creixement general a la part forana, i una disminució del vot dretà al món rural, que en qualsevol cas no amaga el desastre obtingut a Ciutat.

El PSM té la majoria absoluta a Vilafranca i Santa Maria (928 i 1.422 vots), és la llista amb més possibilitats de govern a Campanet, i supera en regidors al PSOE a Sa Pobla, Llubí, Campos, Sant Joan, Sòller i Santa Eugènia, igualant al PSOE a Montuïri i Sant Llorenç.

Els Verds, en els seus dos intents forans, a Andratx i Sòller, obtenen un resultat ben magre (197 i 172 vots).

Esquerra Unida obté a Capdepera (283 vots) l'únic regidor en tota Mallorca, de les 9 candidatures presentades als pobles, el que agreuja la situació anterior, sobre tot quan enguany no ha patit la competència ni del PCB-PCPE, que no s'ha presentat, ni de l'extint PTE.

El projecte de centre convergent, nacionalista i interclassista, la Convergència Balear de Melià i Gori Mir, ha obtingut 11 regidors de 15 candidatures, mentre els "nacionalistes balears", anticatalans, la Unió Independent Mallorquina de Tolo Güell i Miquel Pasqual, han arribat als 13 regidors en 5 candidatures presentades a la part forana. Uns resultats ben magres per tirar endavant un projecte de centre nacionalitari, en les seves vessants pujoliana o gonella (del tipus Unió Valenciana), més encara si es comparen amb els 54 regidors electes del PSM en candidatures pròpies i a la xarxa de regidors propers de candidatures unitàries o independents.

Eleccions autonòmiques: majoria absoluta del PP-UM

El PP-UM no ha fet altra cosa que sumar el vots de les dues formacions l'any 1.987, guanyant un diputat (18 ara) i 2.500 vots. El PSOE manté el nombre de diputats, 11, tot i la pèrdua de 8.000 vots a Mallorca. El PSM guanya 6.000 vots i un escó (ara en tres) a Mallorca, i els gonellistes d'UTM entren al Parlament amb en Miquel Pasqual, que ja hi era amb la Unió Mallorquina. Els Verds i Esquerra Unida, amb el 2,62% i el 2,55% dels vots respectivament, tampoc arriben a l'escó, de la mateixa manera que CB amb el 2,01%.

A Menorca el PP guanya un escó (ara en té 6) i 3.400 vots, mentre el PSOE i l'Entesa de l'Esquerra Menorquina repeteixen els 5 i 2 escons, pujant lleugerament en vots. Amb aquesta correlació de forces, i el fracàs de la Unió Progressista de Menorca de l'ex CDS Ricci que no arriba al 2%, difícilment el PP podrà governar el Consell Insular de Menorca.

A Eivissa, PP i PSOE repeteixen resultats (7 i 4 escons) i l'escó del CDS va a parar a la dretana Federació d'Independents d'Eivissa i Formentera, liderada per l'ex PP Cosme Vidal.

L'escó de Formentera se l'adjudica el PSOE amb 960 vots, mentre l'Entesa Nacionalista i Ecològica d'Eivissa, amb el 4,69% dels vots, no arriba a l'escó.

Valoració dels resultats

El govern de la dreta, ara sense necessitat de partits frontissa, a la Comunitat Autònoma, es fonamenta en la concentració d'escons en una sola opció.

Els discursos del PP i del PSOE al voltant del "progrés"

han estat similars, amb la diferència de què el PSOE ha fet tota la campanya en castellà i, en canvi, el PP-UM ho ha fet en català, al menys a nivell central. El missatge del PSOE i la seva llengua d'expressió han deixat clara constància del seu centralisme, inclús superior al del PP-UM, que vol adquirir un ventós regionalista.

El vot nacionalista, al voltant dels 28.500, sumant els del PSM, EEM i ENE a cada illa, suposen la configuració d'una tercera força política en ascens, mentre que Esquerra Unida, resta un cop més al marge de tota presència institucional.

Els Verds han tingut un bon resultat, 7.185 vots, en funció de la seva implantació, grau d'influència i campanya inexistent. Analitzen, però, aquests resultats com un desastre en funció de les seves pròpies expectatives.

LCR i MCI no ens hem presentat

No eren les millors condicions per fer-ho. Les condicions en què es mouen les actuals campanyes exigeixen o bé estar de moda, com és el cas dels verds, o dispo-

sar de molts milions, com el PSM, per arribar a les institucions.

La desfeta d'organitzacions com la Crida, MDT, Catalunya Lliure, a més de les diferències existents, tampoc ha contribuït a una millor salut de l'esquerra trencadora.

No veiem tampoc cap condició favorable per articular un projecte que, mancat d'expectatives electorals, servís per encisar a la gent al voltant d'una campanya concreta. Però el nostre camí en el futur haurà de partir, al menys a Mallorca, del nostre desenvolupament propi, sense gaires esperances de conflüència electoral ni amb les organitzacions de caire nacionalista radical, ni amb els Verds tal com són ara. Tenim quatre anys per davant i una unitat imminent, amb la qual poder resistir millor l'embat d'una situació poc favorable per a la gent revolucionària. De la capacitat de generar expectatives de lluita, de la regeneració de la xarxa revolucionària, de la dinamització dels moviments socials, pot ser que puguin passar a l'articulació de campanyes institucionals dignes, on puguin sonar les veus de les revoltes per fer, i expandir-les.

Llorenç Buades

Les repúbliques iugoslaves davant del seu futur col·lectiu

Federalisme o confederalisme?

En l'actual crisi iugoslava, cada república proposa un sistema estatal diferent. La situació és fluida i els models es matisen dia a dia. L'article present, redactat per un bon coneixedor d'aquella zona, en fa una síntesi de les principals línies mestres.

Eslovènia i Croàcia postulen un model de relacions interrepúbliques, inspirat vagament en la CEE, que anomenen "Confederació". Cada república escolliria el seu sistema de Forces Armades -professional o de reclutament- i totes plegades podrien mantenir cosos conjunts de marina, aviació o defensa antiàeria, atès el cost i la complexitat d'aquests sistemes. Cada república podria encunyar la seva moneda, per bé que es preservaria la unitat de mercat ja que, copiant textualment una previsió de la CEE, s'abona "una unitat duanera i la garantia de la llibertat de moviments sense inspecció d'equipatges així com la lliure circulació de treballadors, empreses i capitals".

El model confederal

En el pla internacional, cada estat membre podria tenir ambaixades i consultats a l'estranger amb plena capacitat per signar acords internacionals, per a cedir a la Confederació les prerrogatives que li semblessin oportunes i establir pactes amb països tercers, sempre que no perjudicessin cap dels estats confederats. A efectes dels drets i deures comuns per l'actual Estat iugoslau, tots els estats iugoslavs que en sorgeixin són considerats els seus successors, bo i basant-se en la cinquena convenció de Viena, sobre successió d'estats i governs. Quant als nous acords bi i multilaterals que estableixi cada república, aquesta ha d'estar disposada a aconseguir que es facin extensibles a les altres repúbliques iugoslaves. La Confederació com a tal podria establir pactes amb tercers països sempre que no perjudicessin cap dels estats membres. Les fronteres internacionals de la Iugoslàvia d'avui cal respectar-les d'acord amb els principis enunciats per l'Acta Final d'Hèlsinki sobre la inamobilitat de les actuals fronteres europees; quant a les presents fronteres internes entre repúbliques es consideren igualment com a intangibles i es preveu que es refermin mitjançant acords internacionals.

Pel que fa als òrgans polítics comuns s'admeten diferents possibilitats: la més dibuixada és un consell de ministres confederal compost per 17 membres, nomenats per quatre anys pels estats confederals, i que fóra presidit per un cap de govern que rotaria tripartidament entre les repúbliques, d'acord amb l'ordre alfabètic. El finançament dels òrgans que resultin del pacte, sigui un parlament consultiu, un consell de ministres, una comissió executiva o una aliança político-militar confederal comuna es finançarien amb un sistema proporcional que tingués en compte en un 40% el producte brut per habitant de cada estat, en un 30% la dimensió dels respectius territoris, i en un altre 30% els

Policies de Croàcia

habitants. El projecte detalla que Belgrad deixaria de ser la capital confederal, ja que els òrgans comuns s'establirien en diferents ciutats durant períodes predeterminats. Igualment no s'oblida d'esmentar que caldria posar-se d'acord amb l'alfabet a usar, atès que l'ordre del ciríl·lic difereix del del llatí.

El projecte, finalment, inclou una clàusula temporal: després de cinc o deu anys de rotatge, els estats membres tornarien a consultar-se sobre la conveniència de perllongar el pacte o, en el seu cas, denunciar-lo i trencar-lo.

Eslovènia és la república més rica i la transició ha estat teledirigida per la tecnocràcia empresarial. Segons els canons de la CEE la seva producció és de poca qualitat, cosa que la fa poc competitiva; això l'obliga a tenir en compte el mercat iugoslau, espai protegit on pot col·locar els seus productes. El model confederal la beneficia ja que ofereix l'avantatge d'unitat de mercat i la fragmentació política en diferents estats. Com que Eslovènia no compta amb minories nacionals significatives i no hi ha minories eslovenes fora de la República, la defensa de la nació es confia amb la defensa de la República. La coalició al govern, Demos, agupa sis partits, des d'ecologistes a democristians passant pels socialdemòcrates. Només coincideixen en no tenir experiència prèvia de govern i en representar la manca de projectes de les classes mitjanes desbordades davant la crisi: passen d'un dia per l'altre d'exigir la independència a defensar la Confederació. El president eslovè, Milan Kucan, no és de Demos, sinó que és el màxim dirigent del Partit de la Renovació Democràtica, ex-comunista. Aquest partit gestiona els interessos de la tecnocràcia eslovena, plenament conscient del que es juga en el mercat iugoslau. Davant la desorientació de Demos, el Partit de la Renovació Democràtica els marca molts gols.

En el cas croat, els interessos a favor de la Confederació són totalment diferents. La Comunitat Democràtica Croata, el partit al poder sense cap oposició numèricament significativa, té ribets feixistes. La seva afirmació constant de l'"Estat nacional" evoca l'última "Estat Lliure Croat" (1941-45), que oerts

sectors del partit en el govern vindrien. (S'ha de recordar que els únics "estats nacionals" a Europa han estat la Itàlia de Mussolini i l'Alemanya de Hitler). Actualment, Zagreb és reticent a privatitzar les empreses socialitzades autogestionades, sinó que, en una altra mostra del seu feixisme latent o no, és partidària d'estatalitzar-les. La Confederació ofereix a Franjo Tudjman i els seus seguidors un model d'estat croat fort que no reconeix les minories sèrbies de la Krajina. La seva insistència en la confederació és deguda a diferents interessos en part contradictoris. D'una banda la geografia: Bòsnia és el tall de l'entrepà croat. D'altra banda les qüestions nacionals: una quarta part dels croats estan escampats per Bòsnia i la Voivodina. Finalment, els croats temen els sèrbies -i la història justifica aquesta temença. Pensen que en un sistema federal, Croàcia no té capacitat per garantir els seus drets i que per això només s'hi valen dues opcions: o la Confederació o la secessió.

El model federal

Sèrbia, amb els seus satèl·lits captius, Montenegro, Voivodina i el Kosovo, recusen la solució de les repúbliques septentrionals i representen el principal obstacle a una sortida negociada. El projecte de Belgrad, batejat com a federalisme renovat, se centra en la sobirania de les repúbliques i dels pobles. Aquesta puntualització permet diferents lectures: la més radical equival a una defensa de què tots els sèrbies han de viure dins d'un mateix estat; la més laxa implica matissar els drets de les repúbliques amb els de les nacions, en línia amb el que es feia en el període titista. Segui com sigui, les repúbliques compartirien institucions comunes: econòmiques i de relacions internacionals. Finalment, admet la formació d'exèrcits republicans al costat de l'exèrcit federal.

Milosevic és un exponent conspicu de la tecnocràcia sèrbia, però aquesta és una capa amb tan poca força que el representant disposa de total autonomia. Correspon al que Marx anomenava plebiscitarisme, una dictadura mobilitzada de la xusma. Milosevic sap que la burocràcia està en

fallida i que l'autogestió ha socavat la confiança de la classe treballadora en ella mateixa. Amb la seva crida al Federalisme cobreix diferents objectius. D'una banda, es guanya els sèrbies de fora de Sèrbia, que són recompensats moralment magnificant-los. D'altra banda, pica l'ullet a les Forces Armades federals que volen, per raons gremials, un exèrcit "grandeur nature" i no pas un seguit de mini exèrcits republicans. En tercer lloc sintonitza amb la burocràcia inflada i parasitària, que sense l'excusa d'una Administració de segon nivell, no té altre futur que l'atur. Quant a l'oposició, està dividida: el Moviment Sèrb de Renovació, de Vuk Draskovic, està en línia amb les tesis de Milosevic; els baladreners seguidors del cabdill trètnik Vojislav Seselj són partidaris d'una Gran Sèrbia centralista i ni el federalisme més aigualit els sembla bo.

La república de Bòsnia i Hercegovina defensa una posició mitja entre el federalisme i el confederalisme: proposa un Estat compost de repúbliques sobiranes amb un únic exèrcit i una sola unitat monetària. Les relacions entre repúbliques no serien totes iguals sinó que s'establiria una "comunitat asimètrica" on Sèrbia, Montenegro, Macedònia i la mateixa Bòsnia tindrien lligams més estrets, mentre que Eslovènia i Croàcia els tindrien més fluïxos. Tanmateix, Sarajevo no s'està d'afirmar que es passarà del projecte croat i eslovè a Iugoslàvia esdevé un país controlat per Sèrbia. Bòsnia i Hercegovina és el país "més complex del món": quasi el 99% té com a llengua pròpia el serbo-croat, però la població és dividida en tres nacions. Segons el darrer cens (1981) es dividien en musulmans (40%), sèrbies (32%), croats (18%) i "iugoslavs" (9%). Aquest darrer grup correspon a fills de matrimonis mixtos i sectors nacionalment poc conscients. En les eleccions de desembre passat hi van triomfar les formacions lligades als tres grups nacionals més importants. Entre els sèrbies és majoritari el Partit Demòcrata Sèrb, formació relativament moderada que refusa aparèixer com un partit exclusivament nacional i no té idees massa clares respecte al model interrepúblic. Entre els croats domina la Comunitat Democràtica Croata, que com a Zagreb, postula la confederació. Els musulmans estan dividits en dues formacions: el Partit de l'Acció Democràtica és fonamentalista, pan-musulmà a nivell de tota Iugoslàvia i partidari del federalisme; l'Organització Bosniana Musulma és laica i confederalista. Finalment, el Partit de la Transformació Democràtica, ex-comunista i altament conservador, no està lligat a cap naciona-

litat en concret i propugna el manteniment de la Federació.

Quant a Macedònia, oscil·la entre els models sèrb i bosnià, però insistint en que la transformació sigui gradual. Macedònia té una situació molt específica dins els Balcanes: si bé la seva existència ha estat reconeguda pel règim de Tito, sempre ha estat negada per les autoritats búlgares, gregues, albaneses, així com pels nacionalistes i l'església ortodoxa grega. Sense cap força econòmica, amb el problema de la seva pròpia minoria albanesa, no li queda altre remei que practicar una política d'esperar i veure. Altrament, des d'un punt de vista polític, les forces estan molt dividides. El president de Macedònia, Petar Gosev, i el seu Partit de Transformació Democràtica, ex-comunista, és favorable a un nou contracte federal, però no rebutja el projecte confederal de les repúbliques septentrionals. Per contra, els dos principals partits nacionalistes, el Moviment Panmacedoni i el Partit Democràtic per la Unitat Nacional, volen una Constitució que defineixi la República com un estat sobirà dels macedonians i no pas de les diferents nacionalitats que hi viuen. Els dos moviments són favorables a la confederació.

L'opció internacional

El referèndum del 21 de maig, pel qual els croats opten per la sobirania i la confederació, marca una fita. Abans, les potències internacionals anaven a favor de la federació; era el mal conegut, el camí fressat. Però amb el referèndum queda definitivament descartada la Federació. Els seus últims defensors conspicus, Sèrbia i els seus satèl·lits, apareixen com a perillosos desestabilitzadors. Contribueix a canviar l'opinió pública les imatges dels trètniks sèrbies aixecant els tres dits de la mà com a símbol del misteri de la Santíssima Trinitat, dogma diferenciador entre els ortodoxos sèrbies i els catòlics croats. Quan només Eslovènia es volia separar de Iugoslàvia, les finances internacionals sabien amb qui s'havien de quedar. Per més que la república alpina sigui la més rica de Iugoslàvia, a tot estirar representa el 25% dels negocis iugoslavs. Però Eslovènia més Croàcia és tota una altra cosa: en aquestes dues repúbliques s'hi mou vora el 45% dels afers econòmics. A més, les repúbliques septentrionals tenen uns hàbits productivistes, que prometen magnífics rendiments, mentre que el migdia es veu endarrerit, burocràtic, difícil de recicar. Les cancelleries comencen a pressionar sobre Milosevic, alhora que amplifiquen la veu d'Ante Markovic, el cap de govern federal i hàbil polític, que apareix com l'únic representant de Iugoslàvia.

El dia sis de juny, a vint-i-un dies per a la desintegració de Iugoslàvia, els presidents de les sis repúbliques tenen una cinera a Sarajevo per discutir la proposta del president musulm Alija Izetbegovic, que intenta conciliar els confederalistes-secessionistes eslovens i croats i els federalistes sèrbies. Però la història als Balcanes és sempre obliqua, intrincada i bizantina...

Jordi Bañeres

L'Estat britànic i el seu model polític

L'Euro-Thatcherisme

La "dama de ferro" ha deixat la seva empremta en la societat britànica i trigarà molt a desaparèixer-ne. Amb tot, Major, malgrat ésser el seu candidat preferit, no representa simplement el "Thatcherisme sense Thatcher". En mig de molts elements de continuïtat hi ha, si més no, un clar senyal de ruptura: la re-orientació definitiva envers l'Europa del Mercat Comú. Presentem aquí una anàlisi d'aquest fenomen escrita per Sylvia Ashby i apareguda a la revista britànica *Socialist Action*, algunes setmanes abans d'aparèixer a la premsa de tot el món que Major "no permetrà que el Regne Unit resti fora de la construcció europea". La present versió ha estat adaptada i considerablement abreujada.

El discurs pronunciat per Major el dia 11 de març a Bonn, es considera, amb raó, com representant una clara ruptura amb l'actitud de Thatcher envers Europa. Tot i així, "tant per convenciment com per lleialtat" va reiterar el seu compromís amb la política econòmica thatcheriana "dura" de privatitzacions i l'aplicació de criteris de mercat als serveis sufragats amb fons públics, així com la prioritat de derrotar la inflació, tot prometent que el lloc de l'Estat britànic és "al si mateix d'Europa".

El canvi d'orientació va quedar subratllat perquè el dia anterior la mateixa Thatcher havia intervingut en el debat sobre Europa amb un discurs que advertia contra la "dominació alemanya" d'Europa i de l'Estat britànic. Més endavant Major va explicar que volia que els Conservadors britànics se seguissin en un grup comú amb els partits demo-cristians al Parlament Europeu. És més, en el discurs de Bonn va cercar, de forma conscient, noves relacions estretes amb Alemanya.

La decadència de l'imperi

En termes històrics, el govern de Thatcher havia representat un últim intent per part de la direcció del partit Tory de mantenir la independència de l'Estat britànic respecte a les forces dominants del capital europeu: l'Estat francès i, sobre tot, Alemanya. Estava arrelat en l'orientació històrica tradicional de l'imperialisme britànic. Primer, aquest havia dominat el món sencer; després, havia mantingut la seva posició mitjançant la seva ampla influència internacional i la relació especial amb els Estats Units; i finalment havia esdevingut en la pràctica una tiella de la política estrangera dels EUA.

Des del punt de vista econòmic, el llarg període de decadència de l'imperialisme britànic ja havia fet que una tal política fos anacrònica des del començament dels anys 60 quan el llavors primer ministre Macmillan va fer el primer intent d'entrar en la CEE... i va ésser refusat per de Gaulle com a encobriment d'un intent d'entrar de l'armagatots pels Estats Units.

Quan l'intent va tenir èxit

l'any 1972, el primer ministre conservador Heath ja havia fet els retocs polítics necessaris i es pot considerar com el primer cap de govern seriosament "europeu". El govern laborista que el va seguir no es va desviar gaire de les posicions de Heath sobre les qüestions fonamentals respecte a Europa. Tampoc no va haver de prendre cap decisió important ja que la CEE estava en gran part paralitzada a mitjans dels anys setanta a conseqüència de la crisi econòmica d'aquell període.

Una situació nova per la Thatcher

Thatcher, tannateix, es va veure confrontada a una situació nova. D'ençà del 1979, primer Schmidt i Giscard d'Estaing, i després Kohl i Mitterrand, van assajar de fer sortir la CEE del seu atzucac. La primera expressió d'això va ésser la creació del Sistema Monetari Europeu (SME). La segona va ésser el projecte d'un mercat comú intern abans del final del 1992. La "qüestió europea" va quedar plantejada per a l'imperialisme britànic amb una nova agudesia.

Aquest nou ímpetu cap a la integració europea va coincidir, però, amb un període de fortíssima econòmica de l'imperialisme britànic degut al començament de l'extracció del petroli del Mar del Nord i el seu preu internacional elevat. El govern de Thatcher va poder servir-se'n per allargar durant una dècada la independència política britànica respecte als més importants projectes del capital europeu. No era pas la integració amb Europa sinó una renovada "relació especial" amb els Estats Units allò que ella cercava.

Tot aquest projecte de la Thatcher -inventir la llarga decadència de l'imperialisme britànic, reconstruir la seva influència internacional, i reconstruir el seu èxit econòmic segons l'antic model imperialista d'elevades despeses militars i l'exportació de capital- va fracassar de forma absoluta, com era inevitable. I el novembre del 1990, en mig d'una crisi econòmica i la més important crisi del balanç de pagaments en temps de pau de tota la història britànica, va provocar la caiguda de la seva autora també.

El reconeixement de Major

El discurs pronunciat per Major a Bonn va significar una nova actitud. Mentre que l'Estat britànic restava un interlocutor especial per als Estats Units a Europa, i mentre que no abandonarà els seus intents de mantenir un paper imperialista independent, Major ha finalment reconegut allò que és obvi: no hi ha cap paper independent per a l'imperialisme britànic al marge de relacions amb la nova Europa en general i amb la nova Alemanya unida en particular. Les conseqüències d'això, però, implicaran la realineació i la reorganització de tota l'estructura de la política britànica perquè s'alinii amb els canvis econòmics.

La integració amb el gran capital europeu, que per força es durà a terme dins el SME, implica que l'economia britànica haurà de fer-se competitiva en relació a les principals economies europees.

L'Estat britànic entra en aquesta competència amb el desavantatge decisiu del seu passat imperialista i les seves conseqüències per a l'estructura de la seva economia. El seu baix nivell d'inversió, el seu alt grau de despeses armamentístiques, la sortida massiva de capital... reflecteixen un passat imperialista arquetípic el qual assegurava la pau social en el país no pas a través de grans inversions en la seva economia, amb el nivell de vida que això generaria, sinó a través dels beneficis primer del seu antic imperi colonial, i després mitjançant les inversions imperialistes a l'estranger, tot allò protegit per les massives despeses de defensa. És una estructura econòmica gens adaptada a la competició amb uns estats europeus que, al contrari, havien concentrat els seus esforços a reforçar l'economia dels seus països.

Quant a les forces socials, a partir de les darreries del segle XIX, l'imperialisme britànic va ésser capaç de garantir a la classe obrera britànica uns ingressos relativament alts, tolerar un nivell d'organització sindical molt elevat, encara avui amb gairebé 10 milions d'afiliats en una economia amb una base

John Major, el thatcherisme sense Thatcher o alguna cosa més?

manufacturera igual a la de l'Estat espanyol. Més tard va poder desenvolupar i estendre un estat del benestar que incloïa allotjaments públics a gran escala, un sistema sanitari gratuït, pensions i subsidis d'atur. El problema ara és que l'economia britànica, sobre tot una economia britànica ocupada en primer lloc amb la competició dins la CEE, no es pot permetre cap d'aquestes coses a un nivell semblant, ni de bon tros, a l'actual.

Les debilitats de l'economia britànica

De fet, l'economia britànica està paralitzada pels seus baixos nivells d'inversió, els pocs diners dedicats a la recerca i el desenvolupament civils, baixos nivells d'estudis per a la majoria de la classe obrera, un baix nivell de gairebé tot allò que fóra necessari per permetre que l'Estat britànic pogués competir eficaçment a Europa. El problema clau de la política econòmica britànica serà d'obtenir els recursos per reparar aquestes mancances.

En realitat només hi ha un nombre de fonts molt limitat per a un augment de la inversió interior. Bàsicament aquesta ha de sortir del consum de la classe obrera, les despeses de l'estat, la reducció de les inversions a l'estranger per part del capital britànic, o una combinació de totes tres coses. Ja està prou clar quina n'ha triada la burgesia britànica.

El primer apartat on la burgesia no introduirà reduccions significatives és el de les despeses militars. Les operacions britàniques al Golf, on va enviar la força més important darrera de les dels Estats Units i l'Àrab Saudita, torna a posar en relleu l'altíssim nivell armamentístic que encara manté l'Estat brità-

nic. Però això se sosté amb un grau de despeses de defensa entre un 1,5 i un 2 per cent més elevat, com a proporció del PIB, que qualsevol altre país europeu.

El segon apartat on el capital del Regne Unit no farà retalls és el de les inversions de les empreses britàniques a l'estranger. L'única via possible que li queda al capital britànic per generar els recursos necessaris per fer pujar les inversions als nivells europeus, doncs, és la reducció del consum de la classe obrera i les despeses de la seguretat social.

Per tant, la nova orientació "euro-thatcheriana" no implica una millora sinó una intensificació dels atacs a la classe obrera. Allò que ha canviat és la forma, no pas les dimensions, de l'atac. L'èxit del nou projecte requereix, de fet, un retrocés qualitatiu de la posició social de la classe treballadora britànica i de les organitzacions, sobre tot els sindicats, que la defensen.

Tot això vol dir que no hi haurà una nova era política caracteritzada per la moderació, sinó un increment dels enfrontaments entre les classes. En el proper període les prioritats per a l'esquerra consistiran a lluitar contra l'augment de l'atur, combatre els atacs als salaris, resistir contra els retalls en el sistema de la seguretat social (l'anomenat estat del benestar), donar una èmfasi renovada a l'oposició a qualsevol pacte social i participar en campanyes contra la propera fase dels atacs als sindicats. Dins d'aquest marc, una prioritat especial segueix essent la qüestió de la reducció de les despeses militars. Això continua essent un lligam clau entre la tasca de defensar el nivell de vida de la classe treballadora a l'Estat britànic per una banda, i la política econòmica i la lluita contra l'ofensiva internacional generalitzada de l'imperialisme per l'altra.

Un objectiu sense data de caducitat

Pel reconeixement de l'Esquerra Sindical de CCOO

El passat 7 de juny, 125 representants de l'Esquerra Sindical de CCOO de Catalunya es reunien a la sala d'actes dels locals centrals de la CONC. Dos eren els punts de l'ordre del dia: el document de bases i funcionament del corrent, i l'activitat a desenvolupar per l'ES fins els pròxims congressos de CCOO amb l'objectiu d'assolir el seu reconeixement estatutari.

El reconeixement, segons els estatuts de la Confederació de CCOO, és un objectiu tan difícil com valuós. De moment, pel que fa a refermar la voluntat i la força de l'ES, el procés ha tingut un bon començament. Una altra cosa és que, en definitiva, la decisió estigui en mans de l'actual majoria del sindicat, i aquesta no sembla ser prou a la legalització del corrent. Quan el 8 d'abril es va constituir a Madrid la Promotora estatal de l'ES, la salutació que l'Antonio Gutiérrez va adreçar a les persones assistents, va crear la sensació que el reconeixement comptaria amb el vist i plau de la direcció de CCOO.

Posteriorment, la situació s'ha fet més complicada. Tant el secretari general de la Confederació com el de la CONC s'han manifestat contraris al reconeixement, i aquesta serà, molt probablement, la posició majoritària als Congressos de la tardor. Això, que cal no oblidar per evitar possibles frustracions, no tanca el tema en dos aspectes fonamentals: el treball a fer per l'ES com a corrent de fet, per una banda, i, per una altra, la recerca d'espais que consolidin l'existència del corrent passi el que passi als mencionats Congressos.

La tolerància, una novetat

La negativa a la legalització es combina amb l'acceptació de què l'ES es reuneixi als locals del sindicat, que publiqui articles a la premsa de CCOO, que participi en la preparació dels Congressos, etc. En certa manera, s'atorga a l'ES una carta de naturalesa provisional.

El problema és que la tolerància pot desaparèixer, i en aquest cas l'ES només mantindrà els espais que hagi sabut guanyar-se amb el seu esforç. No hem d'infravalorar, però, la tolerància. Al cap i a la fi, expressa un canvi en la disposició de la direcció de CCOO a acceptar la realitat plural del sindicat i, sobre tot, obre possibilitats que l'ES no havia tingut fins ara.

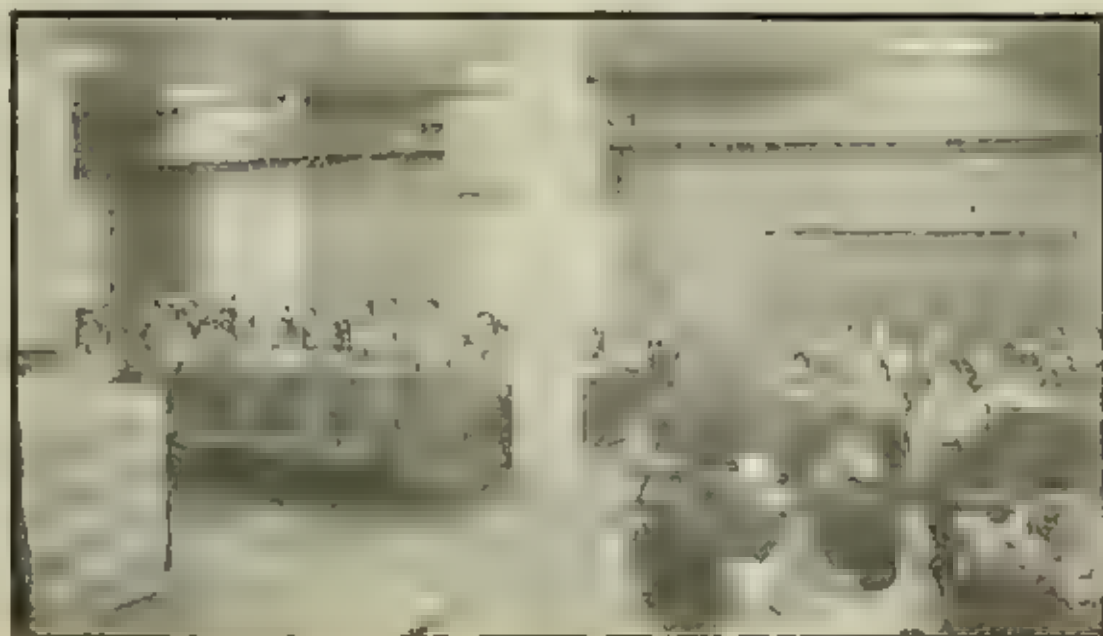
El sindicat està inserit en un debat organitzatiu que es prolongarà, com a mínim, fins els Congressos. Obviament, aquest debat no gira en tota la preo-

cupació de l'ES pel seu reconeixement, però afecta directament a temes com l'autonomia de les diverses organitzacions del sindicat, la relació dels organismes dirigents amb la base afiliada, el paper dels delegats i delegades, la distribució dels recursos... L'ES, a més d'expressar la seva posició sobre aquests temes, haurà d'intentar que el debat s'estengui també a la necessitat de canviar les actituds patronalistes i burocràtiques que tan mal han fet a la democràcia interna de CCOO.

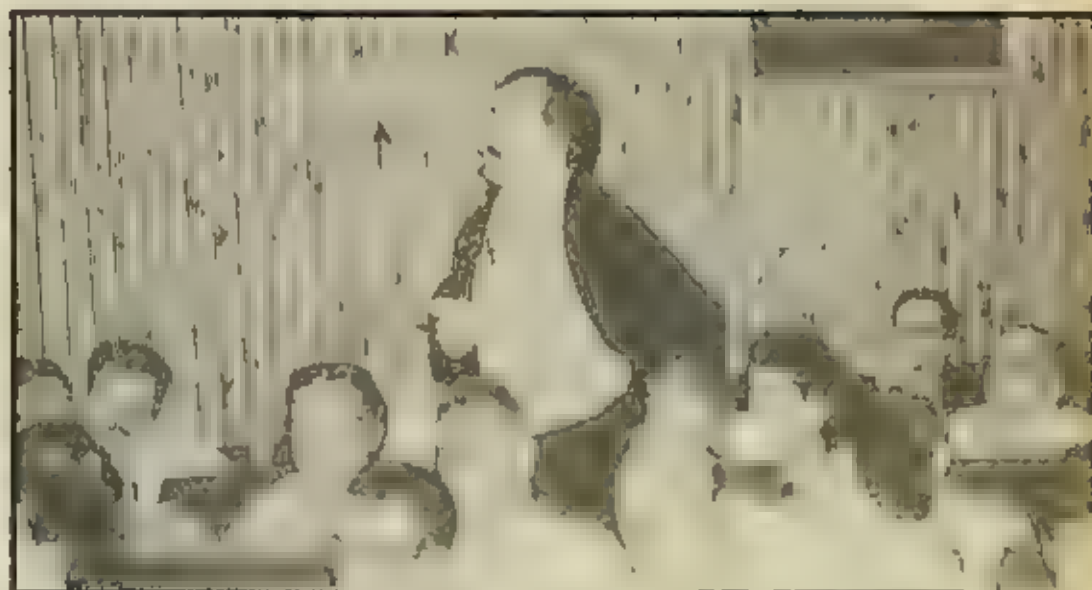
La tolerància permetrà una normalització reduïda de la vida del corrent durant el període precongressual. Per tant, i al marge de la improbable legalització, l'ES treballarà per millorar les coses en dos terrenys: el seu propi enfortiment i la influència de les seves postures en les concepcions del conjunt del sindicat.

Construir un corrent plural

La primera assemblea de l'ES de Catalunya ha palesat, entre d'altres coses, que el corrent no és un ens monolític dissenyat al laboratori conspiratiu d'un o més partits (*). Existeixen, com és natural, diverses opinions sobre la necessitat o no de concretar més les bases definidores del corrent, sobre com s'ha de participar en la construcció del sindicat, sobre com cal abordar les tasques pròpies de l'ES.

Un aspecte parcial de l'assemblea

Intervenció del company Estrada

El corrent, en coherència amb la seva concepció de la democràcia sindical, ha de recollir la pluralitat dels seus components. Aquesta voluntat, que sempre ha estat present en l'ES, serà més fàcilment transportable a la pràctica si s'acaba la semiclandestinitat a la qual el corrent s'havia vist condemnat fins ara. Amb un funcionament obert i regular, el corrent pot esdevenir un punt de referència pels militants de CCOO que, sense compartir les tesis majoritàries, no s'havien integrat mai a l'ES i, a la vegada, pot dotar-se de mecanismes democràtics anteriorment inexistent (per exemple, la pròpia assemblea de Catalunya).

L'assemblea va decidir d'iniciar una campanya de recollida de signatures de delegats, delegades i càrrecs sindicals, a favor del reconeixement del corrent. Les signatures que es recullen no alteraran, probablement, la decisió de la majoria del sindicat, però són essencials tant per aglutinar i activar la gent que se sent de l'ES com per canalitzar el suport de gent que no és del corrent però vol que el sindicat accepti la seva existència de dret.

La preparació dels Congressos de CCOO, del treball d'aportació de l'ES, és una altra tasca immediata que servirà també per concretar més la definició del corrent en un marc de debat obert i democràtic. Al setembre es farà una nova assemblea de Catalunya, on aquest serà un dels punts més importants.

Hi ha un altre reptu pel corrent: aconseguir la participació dels companys i companyes que s'identifiquen amb l'ES, però que mai no han assumit responsabilitats fora de la seva empresa o sector. O sigui, incorporar gent nova a les tasques de construcció del corrent, de la seva elaboració, coordinació, etc. Això té molt a veure amb la pluralitat i amb el propi caràcter que l'ES vol adoptar.

Més allà dels congressos

Existeix el risc que, passats els Congressos, s'acabi la tolerància i l'ES torni a la situació anterior. Tanmateix, aquesta hipòtesi, la més pessimista, ja traïa valor al procés que ja està en marxa. L'ES hauna pogut

donar-se a conèixer més, hauria pogut sobre la taula el debat sobre els corrents i la democràcia interna i, sobre tot, hauria fet una experiència de treball que, ben segur, enfortiria la cohesió del corrent i la seva determinació de seguir existint a la pràctica.

Però la hipòtesi més pessimista no té perquè ser, en aquest cas, la més realista. Un primer dubte és sobre les intencions de la direcció del sindicat: posar vulgui fer permanent la situació de tolerància, combinant l'acceptació d'un grau superior de democràcia amb la possibilitat d'eliminar-la quan així l'interessi.

Aquest és un element important, però no la referència principal per a l'ES. Aquesta referència no pot ser una altra que els resultats del seu propi treball. En la mesura que el corrent aprofita els espais que s'han oberts, que avanci tant en el seu creixement com en el respecte que li tinguin altres sectors del sindicat, serà més difícil eliminar els drets que s'ha guanyat.

El reconeixement estatutari continua essent l'objectiu, però hi han altres fites parcials al nostre abast. Fer assemblees als locals de CCOO, expressar-se internament i publica com a corrent, aparèixer en la premsa del sindicat, etc. són possibilitats a consolidar i a convertir en normals dins del sindicat, per ara i per després dels Congressos. No és el mateix que tenir l'estatus de corrent de dret, però significaria un avanç força important per a l'ES.

El procés iniciat és positiu, i l'objectiu del reconeixement seguirà vigent si no s'assoleix als Congressos d'enguany. Per això és justificat esperar que creixi la vitalitat de l'Esquerra Sindical de CCOO.

Litus

(*) La polèmica "corrent sindical-corrent polític" està abundantment tractada en un article del número 72 del mes d'abril d'aquest període.

Entrevista amb un membre del Comitè d'Empresa de Meinfesa

La resistència contra una multinacional

Pepe Moreno Azorín és membre per CCOO del Comitè d'Empresa de Barcelona de Meinfesa, del grup multinacional GEC-Alstom. Amb ell hem parlat una bona estona el 15 de juny per tal que ens expliqués les pretensions d'aquesta multinacional i la lluita dels treballadors afectats. Comparat amb les notícies que han donat els diaris d'ordre, el Pepe ens ha donat molta informació. I, a més, des del punt de vista que ens interessa: el dels treballadors

Es obligat que ens facis una mica d'història.

El sector que treballa pels ferrocarrils està compost, des de fa dècades, per dues empreses lligades a l'INI -Atensa i La Maquinista- a més de la CAF i Macosa. Aquestes empreses han tingut la quota de mercat repartida entre elles. S'han repartit el sector ferroviari. El principal client sempre ha estat l'Administració RENFE, els Metros, ara les Administracions autonòmiques... Però aquestes empreses també s'han introduït en altres sectors de la producció, grutes, material pels pantans, escales mecàniques... O sigui, que malgrat ésser el sector ferroviari el principal, han diversificat la seva producció. La UCD, a principis dels 80, va anunciar un Pla del Transport Ferroviari (PTF). Aquest Pla va anunciar inversions molt fortes que va provocar que les empreses del sector es freguessin les mans i comencessin a repartir-se el pastís. Quan el PSOE arriba al govern, retira el PTF i comença una reconversió sorda. No era una reconversió anunciada com la de l'acer, o la del sector naval. El PSOE invalida el PTF, però no va plantejar cap alternativa d'inversions (tot just fa poc més d'un any ha anunciat aquestes inversions, el TAV, locomotores d'alta potència i el pla de rodalies). O sigui, que entre la retirada del PTF i el moment present, hi ha hagut aquesta reconversió sorda de la que et parlava: pràcticament s'ha perdut el 50% de les plantilles durant aquest lapse de temps.

Que, perdona, de quanta gent era?

Exactament no recordo, però més de 10.000. I ara són d'aproximadament 5.000.

I com es reparteixen ara aquests 5.000?

El grup que ara té Alstom és de 3.000. La resta són de CAF. Precisament, durant aquest any aquestes empreses han fet molts plans de viabilitat. Això també ha comportat un empitjorament de la situació sindical. Les baixes, la incertesa del futur... han fet estralls en la consciència de la gent. Recorda que són empreses que han protagonitzat moltes lluites a les acaballes del

franquisme

Entre la patronal i l'Administració hi ha conflicte, però es mantenen en contacte permanent. Això també permet que es colpegi durament les condicions de treball a les respectives empreses.

La sortida del govern és lligar l'adjudicació del contracte del TAV (aquest és el més conegut, però no el més important) a la multinacional que es quedi amb les empreses de l'INI. Maquinista, Macosa i Atensa. CAF manté una línia d'actuació una mica independent. Les multinacionals amb possibilitats són la Siemens i Alstom. Com ja sabem, és aquesta darrera qui acaba fent-se amb el negoci. Cal remarcar això, les condicions del govern són: qui es quedi amb els contractes es quedarà amb les empreses. Hi ha moltes sospites de que acaba essent Alstom l'adjudicatària del contracte del TAV en agraïment al govern francès pel canvi de tractament dels refugiats polítics bascos.

Què és Alstom i quan s'adjudica aquest contracte?

És una multinacional que té vora de 200.000 treballadors i treballadores a Europa i EUA. Es dedica a moltes coses. El contracte s'adjudica a finals del 89. És una adjudicació bàsicament política. Aquest procés és possible perquè bona part de les empreses del sector són de l'INI i perquè el govern l'apadrina, per dir-ho així. Una de les exigències d'Alstom és un topall de les plantilles. Aquest topall ja era una realitat en el moment de la compra. Altres exigències són les normals condicions de preu, compensacions... Després de les empreses de l'INI, Alstom compra també Macosa.

Com neix el conflicte?

Un cop produïda la compra, la multinacional anuncia un pla industrial per a tot el sector. A partir d'aquí hi ha una separació del govern en el procés. Ja no admet les responsabilitats que hagi pogut tenir. El mencionat pla el presenta, per fi, el juliol de l'any passat. Aquest pla contempla una reducció dràstica de les plantilles: uns 1.200 treballadors. També inclou una especialització per centres de treball, la desaparició d'alguns d'ells (Alcázar de San Juan), la cons-

Manifestació de La Maquinista i Meinfesa el passat 11 de juny pel Passeig de Gràcia de Barcelona

truïció d'una nova factoria a Barcelona... Aquest pla és rebutjat pels sindicats CCOO i UGT (únics presents a les negociacions) per la quantitat d'excedents que contempla el mencionat pla. A la mentat de les negociacions, Alstom retira el pla industrial com a mesura de pressió al govern. Al·lega que hi ha un retard en l'adjudicació del contracte del TAV (i també del pla de rodalies que se l'adjudica el maig d'enguany). Alstom vol carregar-se també, i això és una pretensió no confessada del tot per part de la multinacional, la realitat sindical que hi ha al conjunt de les empreses.

Que, per cert, ens podries fer cinc cèntims d'aquesta realitat...

D'un total de 79 delegats, CCOO en té 34 i UGT 30. Però a València, CCOO i UGT tenen només 10 delegats d'un total de 21. Allà la CGT en té 4 i, entre dos sindicats, en tenen 7 més. Però a la resta de centres i empreses, CCOO i UGT són molt majoritaris. No existeix coordinació, fora de coses molt simbòliques. Les negociacions amb Alstom es fan, ara, directament per part de les federacions d'UGT i de CCOO (quan l'empresa va presentar el mencionat pla industrial, es va constituir una mesa on hi eren presents les federacions i una representació d'aquests mateixos sindicats de cada empresa). Hi ha hagut una exclusió dels altres sindicats.

Per tornar a on havíem deixat el tema. Un cop retirat el pla industrial, què passa?

La multinacional amenaça amb la retirada de les inversions i, en definitiva, amb la retirada del grup. Després de la retirada del pla industrial sabem, sense molts detalls, que hi ha un debat entre la mateixa Alstom amb diferents línies per afrontar la nova situació. Hi ha qui vol anar directament a la fallida de La Maquinista. Tenen també enfrontaments amb l'Administració. Aquest "debat" l'acaben amb vagues dimissions i destitucions dels càrrecs més impor-

lants. A principis d'enguany nomenen un nou director que prové d'Alcatel. Alstom anuncia un nou pla que és presentat el maig passat. És molt pitjor que l'anterior: més excedents, més enduriment de les condicions, amenaça de mesures "traumàtiques" si no s'accepten les seves condicions... Potser la novetat més gran d'aquest nou pla és que els excedents es concentren més que abans a Barcelona: quasi 1.000. Les negociacions d'aquest nou pla duren 15 dies, després es trenquen. A finals de maig, després de les eleccions municipals, Alstom presenta un expedient de rescissió de contractes a la Generalitat de Catalunya. La resposta de la plantilla és immediata: assemblees, coordinació de la gent afectada de les diferents empreses... Després de la concentració a plaça de Catalunya, es va en manifestació a la Consellera Treball de la Generalitat.

Precisament, quines mobilitzacions hi ha previstes?

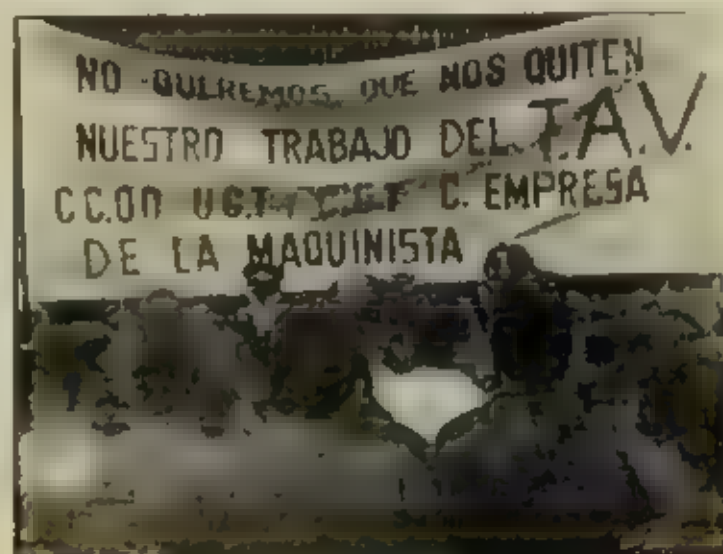
A partir d'aquesta primera resposta, es reuneix la coordinadora del grup de CCOO i UGT. Cal dir que el plantejament d'aquests sindicats ha estat que hi hagi una resposta del conjunt del grup (i ara no entro en valoracions del què han fet aquests sindicats al llarg d'aquests anys perquè seria allargar-me molt, però que potser caldrà parlar-ne amb cert deteniment en una altra

ocasió). Es decideix fer una vaga i manifestacions el passat dia 11 de juny, que va sortir molt bé. Avui hi ha prevista una vaga i un viatge a Madrid el proper dimarts dia 18, amb concentracions i manifestacions. Poden anar més de 1.500 treballadors de Barcelona. Després s'haurà de valorar com continuar.

Alguns càrrecs de la Generalitat han estat motiu de les vostres àres aquests darrers dies. Explica-ho una mica.

La presentació de l'expedient suposa, a més de l'amenaça lògica als treballadors, traslladar a la Generalitat part del problema. No sabem quins "xanxullons" poden haver-hi entre la Generalitat i Alstom, però imaginem que no pocs de cara a la nova construcció d'una planta a Barcelona, tal com esmentava abans. El Director General d'Indústria, Miquel Puig, després de la presentació de l'expedient de rescissió de contractes per part de la multinacional, afirma que "el pla industrial és bo", cosa que directament significa que els excedents de treball també "són bons". Per això l'acció dels treballadors també s'han dirigit a pressionar a la Generalitat. Ha hagut alguna entrevista també amb el Conseller d'Indústria, ha tirat pilotes fora.

Ah, dia 14, l'empresa va presentar les llistes dels excedents. Van ser cremades. És només un símbol, però un bon símbol.

A propòsit del lesbianisme

Diàleg amb la utopia

Els col·legues de "Revolta" ens han cedit aquest article. El lesbianisme no és dels temes més repetits a les nostres pàgines. D'ell ens en parla el següent redactat. I ho fa amb cert deteniment.

Un dels reptes que amb més valentia s'ha plantejat el Moviment Feminista ha estat el qüestionament de la norma heterosexual com a única forma de relació sexual vàlida i madura. Allò que fa tan sols quinze anys semblava una conversa de marciannes, inaccessible, pròpia de moviments muntats en un rdvol, comença a ser conversa de bar, debat davant el televisor i sacsejada de valors incrustats en els nostres castigats cervells.

El canvi és, sens dubte, enorme. N'és una mostra el recent tractament televisiu a la notícia de la decisió d'una parella de lesbianes de Sant Sebastià de tenir una criatura per inseminació artificial. Ho diu la tele, ergo existeix: vivim en un país on no es prodiga la lectura, però la píndola informativa dels telellofics s'empassa quotidianament.

Constatada, doncs, la ràpida evolució d'idees i projectes personals facilitada per les noves tecnologies reproductives: farem una mica com aquell gril que amoninava en Pinotxo per demostrar que, malgrat tot, el discurs de la igualtat té tendència a l'homologació homogeneïtzadora.

Les dues dones de Sant Sebastià

I tornant al cas de les dues dones de Sant Sebastià, va i resulta que s'ha insistit des de diferents estaments que la figura del pare és necessària per al bon desenvolupament de la criatura. La qual cosa no deu succeir quan es tracta de mares solteres i mira que n'hi ha un fotimer, sobretot en terres gallegues i en zones de tradició marinera i emigranti: ja que sembla que en aquest cas la condició d'acció demogràfica o resultat de l'excitació heterosexual, compensa les mancances de la figura del pare. Curós, oi? Curiosa discriminació contra el que no és la norma heterosexual legitimada. I finalment, com a detall de la profunda preocupació humana per la criatura però en clau "psicoanalítica", el vaticini final que amb aquesta mancança paterna, acabarà irremissiblement en la sexualitat de via estreta, en el gloriós ram de l'aigua. Interessant, aquesta regla de tres aplicada a explicar la quantitat de gent que es passa a l'altra banda -qüestió tan mística com esdrinjar per què a mi m'agraden les croquetes- eleva el percentatge de pares i mares del ram de l'aigua a nivells alarmants.

La plataforma

Els grups de feministes lesbianes que pertanyen a la Coordinadora Estatal d'Organitzacions

Feministes han anat assenyalant aquí i allà tots aquests aspectes. Però el que sembla de molt interès és la Plataforma elaborada per ser difosa el juny... Perquè desvetlla implícitament els fruits amagats sota un discurs d'aparença igualitari que, no obstant, premial l'heterosexualitat.

La plataforma té novetats dignes de comentar, com assenyalava la Nuna Casals, membre del Grup de Lesbianes Feministes de Barcelona: "Per començar, i com a cosa important, assenyalava la preocupació per endinsar-se en els problemes de la vida de la gent i proposar canvis, en lloc de conformar-se només amb un desafiament ideològic. Des del meu punt de vista, tot el procés de preparació i discussió col·lectiva i la formulació final dels objectius plantejats indi que una maduresa més gran, un contacte més estret amb la realitat i una relació una mica més fluïda entre els valors ideològics defensats de sempre amb la voluntat de connectar amb les discriminacions reals que patim".

Amb això de plantejar aspectes concrets que poden semblar modestos o excessivament circumscrits a allò que és possible en aquest sistema, potser hi ha el perill de caure en el vol curt, sense més horitzó que el canvi petit. "Be, aquest i altres problemes semblants ens han fet discutir durant hores i la discussió no s'esgota mai -puntualitza la Nuna- però jo crec que, essent com és una característica del Moviment Feminista, i d'una que especialment del lesbic, el fet d'inclinar-se molt preferentment per l'impuls ideològic al llarg de la seva trajectòria organitzada, resulta una cosa nova i positiva que s'estremi en l'àmbit de les "petiteses" que ajuden a viure, a situar-se i a pensar nullor. Jo sóc optimista i estic il·lusionada amb això. Tot promet que servirà per fibrar el pensament i desvetllar els plecs dissimulats sota la pell de l'heterosexualitat, vestida de naturalesa humana".

Es tracta de demostrar que segueix havent-hi discriminacions sota el discurs igualitari. "Sí, sí, es tracta justament d'això. Per exemple, entre les exigències hi entra l'objectiu que es reconeguin els drets enfront de tercers per a les parelles de fet i aquí afecta les heterosexuals, homosexuals i lesbiques- exactament igual que per a les institucionalitzades. I d'altra banda, denunciem la discriminació que suposa que una parella homo-sexual o lesbica no pugui institucionalitzar la seva relació si així ho desitja -al marge de l'entusiasme o distància que aquesta decisió ens mereixi. El que és decantat és que sigui l'Estat qui decideix quines persones tenen el dret de fer-ho! És una

barreja de llibertat en la diversitat o un tapís ple de colors i malisos". La plataforma planteja el reconeixement de la condició de lesbiana o d'homosexual de cara al sistema sanitari. "Ens ha semblat interessant plantejar-ho -comenta la Nuna- perquè no sap fins a quin punt arribes a existir com a lesbiana quan vas a una consulta. Sistemàticament, si es porta a col·lació la vida sexual, se't pregunta com si necessàriament et fiquessis al llit amb un home, mai no se't ocorre de pensar que no és així. Per això, perquè resulta sagrant, ens sembla convenient arregar aquest tipus de reclamacions, sobretot en ginecologia i psicologia. Que es deixi d'actuar d'una punyetera vegada amb el supòsit que, a menys que hi hagi una confessió ad hoc -amb un cert grau d'incomoditat per a l'interessat o la interessada- la gent que acudeix a la consulta és heterosexual per definició".

Quelcom més senzill

En fi, la plataforma sencera, que us publiquem per a major comoditat, és una lectura totalment recomanable. Expressa ben clar allò que volen: "les lesbianes i homosexuals volem viure sense que el nostre desig sexual sigui motiu perquè se'ns tracti de forma diferent i discriminatòria". És ben senzill.

Des d'aquestes pàgines el desig que aquest nou desafiament sigui una font de debat i aprenentatge per als qui aspirem a rectificar-nos tantes vegades com calgui, sempre que ens sedueixin amb bones mones.

Fa tan sols uns pocs anys, el Col·lectiu de Feministes Lesbianes de Barcelona, va emprendre una acció simpàtica i fàcil d'entendre. Va ser a l'estació de RENFE a Santis: es tractava de sortir al pas d'un anunci que deia: "portí la seva dona només per 500 pts". L'acció consistia en posar en pràctica ràpidament el missatge. Així doncs tot formant una bonica cua de senyores, la del torn corresponent sol llistava un bitllet del tipus del de l'anunci, ja que viatjava amb una altra senyora. Els empleats de la RENFE canviaren de color i suaren lleugerament. Tot el que se'ls va ocórrer de dir, molt baixet, era que podien presentar una reclamació escrita, la qual cosa es va fer efectivament.

Uns anys més tard, un altre anunci publicitari dona un gir de 180° pel que fa al llenguatge utilitzat i també pel que fa al respecte del subjecte destinatari de la publicitat. Diu: "Viatgi amb el seu acompanyant amb una diferència de...".

Per què no seguir dialogant amb la utopia?

Sole Otegui

PLATAFORMA

Les lesbianes i homosexuals volem viure sense que el nostre desig sexual sigui motiu perquè se'ns tracti de manera diferent i discriminatòria. Moltes d'aquestes discriminacions passen desapercebudes per a la majoria de la gent, malgrat que les patim quotidianament. Algunes d'aquestes discriminacions les compartim amb parelles heterosexuales de fet. En aquesta plataforma exigim als poders públics les mesures que ens han semblat més urgents per tal que la nostra opció sexual deixi de ser causa de discriminació.

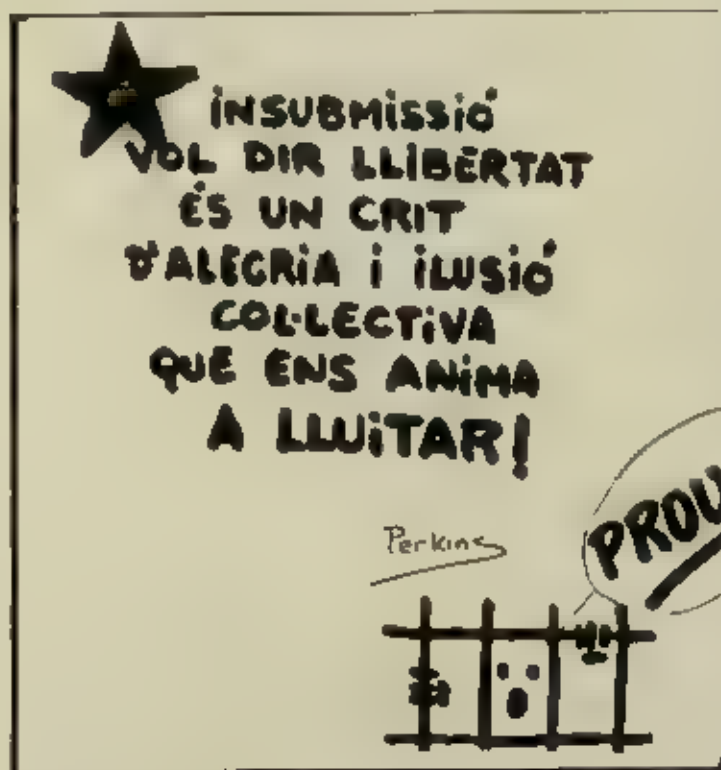
La defensa d'aquestes mesures antidiscriminatòries forma part de la lluita que els grups de feministes lesbianes portem des de fa temps. La lluita per una societat en què el lesbianisme sigui considerat una possibilitat més del desenvolupament de la sexualitat, tan legítima i natural com l'heterosexualitat. Una societat en què cadascú desenvolupi les seves relacions afectives com millor li sembli, sense que estiguin privilegiades unes formes sobre les altres.

1. Que ni el lesbianisme ni l'homosexualitat puguin ser causa de discriminació o repressió en cap institució pública.
2. Que es destrueixin tots els documents, expedients i fitxes policials en constància amb el dret a la diferència de l'orientació sexual.
3. Que l'Estat no subvencioni cap entitat, institució, organització etc. que discrimini en la seva política assistencial o d'ocupació les lesbianes i gais, o que difongui idees o actituds homofòbiques.
4. Que el lesbianisme i l'homosexualitat siguin motiu per acollir-se a l'Estatut de Refugiats quan en el país d'origen estigui penalitzat.
5. Exigim el reconeixement jurídic dels drets enfront a tercers per a les parelles de fet (lesbianes, homosexuals i heterosexuals). Per exemple: herències, llicències i permisos laborals, lloguer d'habitatges etc.
6. No som partidàries de la institucionalització de les relacions afectives, però no acceptem la discriminació que suposa que aquelles parelles de lesbianes i d'homosexuals que vulguin casar-se no puguin fer-ho.
7. Que s'estengui a les parelles lesbianes i homosexuals el dret d'adopció reconegut avui a les parelles de fet heterosexuals.
8. Que el lesbianisme i l'homosexualitat no puguin ser causa de negació de la custòdia dels fills i filles en cas de separació o divorci.
9. Que es reconegui explícitament en la normativa laboral la no discriminació per opció sexual.
10. Que el sistema sanitari, en especial les àrees de ginecologia i psicologia, contempli la pràctica lesbica en les mateixes condicions que l'heterosexual.
11. Que es garanteixi en tot el sistema educatiu una informació sexual no discriminatòria envers el lesbianisme i l'homosexualitat.
12. Que els poders públics promoguin i afavoreixin estudis, publicacions, produccions artístiques i literàries etc. en que les lesbianes hi estiguin representades, trencant així amb la invisibilitat o el sensacionalisme que ens envolta.

Una carta del Josep Maria

“Això és inhumà”

Com informàvem en el darrer “demà”, Josep Maria Moragriga ha estat traslladat a la presó militar de Cartagena, junt amb altres dos insumisos catalans, Josep Antoni Escalada i Manuel Blázquez, desertors de la guerra del Golf. Les informacions que ens arriben d'allà indiquen que es troben en plena forma combativa. De moment, ni ells tres ni cap altre dels joves engarjolats en aquella presó accepten vestir-se de caqui, cosa que han hagut d'acceptar els militars, encara que no precisament de bon grat: per això han començat les amenaces de sanció (aïllament, prohibició de les visites...). De manera que la solidaritat és més urgent i més necessària que mai. I es va concretant. L'acte per la llibertat dels objectors empresonats que va tenir lloc a l'Artesà de Gràcia el passat 13 de juny, amb la participació de Manolo Vázquez Montalbán, Paco Candel, Octavi Pellissa, Verena Stolckhe, Arcadi Oliveres, Joan Cardona i Gerard Quintana (respectivament, guitarra i cantant de Sopa de Cabra), va ser tot un èxit i el punt de partida d'una àmplia campanya de solidaritat que es desenvoluparà en els propers mesos. En aquesta mateixa pàgina publicarem un seguit de fragments d'una carta on el Josep Maria explica el seu trasllat de Barcelona a Cartagena. Creiem que és una bona forma de conèixer més d'a prop què és la presó, d'apreciar millor el valor de l'actitud dels insumisos i de sentir de manera clara i punyent la necessitat de que tinguin tot el nostre suport.

Cartagena, 31/05/91
Penal Naval Sta Lucia
Cèl·la d'aïllament.

Estimats amics i camarades

Us envio una crònica del meu trasllat fins a Cartagena. Després de 48 hores de conducció, períodes, aïllament, etc., que ara us relataré si la memòria no em trauex. Estic força bé, amb ànims per seguir endavant amb la lluita i resistir aquesta ofensiva que l'estat, el govern i els militars estan llançant contra nosaltres. (...) No estic disposat a decaure fàcilment, no deixaré pas que em destrossin, que canviïn allò que més m'estimo de nosaltres: el nostre pensament, la nostra ideologia, la nostra praxi política de desobediència civil.

(...) Tornem a la Presó de la Trinitat. Som a dimecres 29 de maig, pel matí. A les 7 h. obren el txabolo, i em donen el meu nom. En desporto i m'informen que me'n vaig a Cartagena. Agafo les meves coses -no totes perquè enure la son i els nervis em deixen la tovallola i les sabatilles del bany-. M'acomio de l'en Portí i d'en Negrino desitjant-los molta sort -ells m'animen i m'abraço furtivament per un instant al meu amic recent estrenat, l'insumís Manuel Calvo, Lolo (...).

Un cop a la cancel·la de la porta el guàrdia civil em registra i m'esposa, i em fiquen a una furgoneta de conducció. Abans m'han dit que la conducció no serà directa, que farà nit a València i coneixerà les presons de tota la costa mediterrània. Em poso força nerviós, però racionalitzo de seguida i em sereno tot allò més que puc. Penso que me'n sortirà i això m'ho estic repetint tot el trajecte fins la Model on em conduïren per ficar-me al “kanguro”, l'autobús verd dels picoletos per conduccions llargues i nombroses. Us intentaré descriure l'el més exacte possible, aquell “inestable” inhumà a l'entrar tu ha un passadís molt estret, a un

costat i l'altre del passadís tot són cel·les. Em fiquen a una d'aquestes i com són! Bé, jo diria que tenen 1 metre quadrat tan sols, 2 seients incòmodes de fusta i tot de txapa metàl·lica, només un peüt -d'un pam- enreixat per que passi l'aire -puident i viciat-. Estic sol tot el trajecte fins València. Menys mal.

Al trajecte sento cops forts a les portes, alguns crits reclamant al guàrdia que obri pel lavabo. Jo faig el mateix, i malgrat no tinc ganes de pixar, vull tafanejar-ho tot.

Torno al for. L'aire està viciat i no es renova quasi gens. Abans de la fi del trajecte del dimecres hem fet parada a la presó de Tarragona i a la de Castelló. A les parades hi tan sols ens han obert amb la qual cosa la calor asfixiant va incrementant i el nerviosisme dels “viatgers” també. Vinga cops a les portes, crits, insults que per masclistes i sexistes no vull esmentar, molts d'ells, però dirigits als picoletos que segur que s'estan fent un “carajillo”. Jo m'hi tan sols algua tinc pel viatge. Els funcionaris de la Trinitat ni m'han donat esmorzar, i a la Model tampoc: ni un entrepà i algua. És una passada. Tenda la gola seca i, malgrat he fumai ben poc al viatge, perquè podia ofegar-me en aquell recinte tan múscul, fins València he hagut d'aguantar-me.

Realment el funcionari peru-tenciari és una peça bàsica en l'esgotament i desgast d'un pres. Vaig maleir els ossos d'aquella que es guanyen el pa amb un treball indigne com és el de funcionari de presons.

Bé, un cop arribats a la presó de València ens conduïren a una “nevera”, cel·la “gran” (16 metres quadrats aproximadament). (...) érem 18 persones! Alguns asseguts a bancs de pedra, d'altres com jo dempeus, un al costat de l'altre. Quasi bé no hi cabíem. I quin panorama! Vaig intentar fer crec que ho vaig aconseguir fer cara de poca amics. Les dents apretades, els ulls fixos en no res...

La nevera feia una pudor increïble -suor, llegiu, merda, humitat, no sé ben bé-. Hi havia a una cantonada una paret amb rajoles que cobria allò que deuria ser el “tigre”. Després d'un entrepà fastigós de formatge i una mica d'aigua d'ampolla (4 ampolles per 18!), vaig anar a intentar pixar a allò que abans deia. Horrorós! Tot ple de merda, per les parets fins i tot. És inhumà, això s'ha de denunciar. Poc després un home gran, rapat al zero, d'uns 55 anys, prim i amb una roba esportiva molt bruta i que segons vaig saber després el conduïen al psiquiàtric d'Alacant, em va preguntar si havia pujat a Castelló... (...) S'em passen pel cap històries cures de violacions de menors que anaven de la Trinitat a la Model... Ah! però amb el meu bigoti i barba no dec semblar un efebo, afortunadament, i a més ja no soc com quan tenia 18 anys tendres i innocents. Bé, després no em va dir la paraula més, sortosament.

Vàrem passar una hora a la “nevera” i després ens conduïren a les cel·les de període per fer nit allà a la Model de València.

Em varen ficar a un txabolo amb tres reclusos més (...). Un cop dintre del txabolo vaig començar a conèixer a aquells amb qui passaria la nit. No me'n recordo dels noms (he conegut tanta gent darrerament), però sí me'n recordo de la seva circumstància. Un baixet, fort i de 26 anys, era atracador de bancs i en tenia per 8 anys més. Molt mafiós, era de València i només arribar al txabolo es va enfilar al finestró barrat i començà a cridar noms i xerrar amb d'altres reclusos. També va treure haxux que duia “empetat”. Vull dir que el va cagar al wc, tope cutre i sense vidres que el separassin una mica. L'altre era, o havia estat, ionqui. Tenia els braços marcats, fins i tot durícies, i duna a més molts tatuatges. El darrer era un noi que el conduïen també al psiquiàtric d'Alacant, però que semblava absolutament lúcid. Semblava bona gent. Es van fumar ells tres porros i me'ls van oferir. Vaig dir que havia deixat de fumar droga perquè si els ho explico tot el rollo del rigor, la serenitat i tot això, m'engeguen a la merda.

(...) Ens varen despertar a les 6 del matí i vàrem esmorzar cafè amb llet i galetes. Poc després, cap el “kanguro” altre cop i ara dins d'aquell cubícul espantós vaig estar acompanyat fins Múrcia. Vam agafar una ampolla d'aigua i un entrepà cadascú. Menys mal! Si el viatge sol dintre la gàbia és angonant us podeu imaginar dues persones. Per acabar-ho d'adobar feia més calor, molta més. L'home que m'acompanyava en el segon trajecte tenia 36 anys, era de Sevilla i duia una cicatriu a la gaita. A saber! Evidentment no li vaig preguntar malgrat la meua curiositat, que era gran com de costum.

Vam passar per la presó de Picassens, molt nova, i vam estar aturats quasi bé una hora. És molt fort. Com a mínim, quan corre, tens la sensació que ja et queda menys. Després va parar a Alacant, al psiquiàtric. Als psiquiàtrics si entres lúcid i sa, et tornen boig, amb pastilles,

drogues. És una altra presó d'extermini, però accelerada. Vaig sentir ràbia, pena i impotència alhora al veure aquell espectacle sinistre i inhumà.

El viatge, malgrat l'espantosa calor (ens vam treure les samarretes i suàvem i fèiem pudor) es va fer més curt.

(...) Vam arribar a Múrcia. Al sortir de la furgoneta -la txapa quasi bé cremava- vam dir als picoletos que això era inhumà i no es podia aguantar. Un va contestar que ells no tenien la culpa, que eren funcionaris. Després de menjar una taronja, altre cop a la furgoneta cap a Cartagena. En tres quarts d'hora ens vam plantar. Sorpresa, em van conduir a la presó civil de San Antón, on està l'Antonio García Quesada. Un cop a la cel·la, piquen a la porta i jera l'Antonio! Pel forat de la porta ens veiem i xerrem.

(...) El trasllat final va ser força espectacular. Primer el caporal, amb cara de poca amics, m'emmanillà a l'esquerra i premé molt fort. Li vaig dir amb cinisme exacerbada que si anava a guanyar una medalla per aquest acte. No em contestà i, agafant-me per un braç, m'acompanyà a la furgoneta grisa de la Policia Naval. El canvi era l'hòstia: un jeep al davant i un altre al darrere. Els dos joves a la furgoneta i també el caporal “valerós”. M'enfocaren amb una llum que vaig evitar. Un noi PN, amb una “zeta” cara a mi, l'altre amb la pistola enfundada. No em miraven als ulls. Estaven nerviosos i, potser, avergonyits. Jo estava amb el rostre seriós, però serf. Amb dignitat, que d'això no ens falta!

(...) El dijous 30 de maig, a les 19 hores, faig l'ingrés a la Presó Naval de Sta. Lucía de Cartagena.

Nota: la carta encara segueix explicant-nos els primers moments de la Presó Naval, el trobament amb en Manel i el Josep Antoni, i alguns detalls més d'aquestes hores inicials, però estem obligats a retallar (cosa que també hem fet al llarg de tota la caria) i acabar. Només afegirem la dedicatòria final d'en Josep Maria.

Aquesta crònica la vull dedicar a tota la gent que com vosaltres està lluitant per la llibertat, per la justícia i la pau. Doncs aquí la teniu. Una abraçada molt forta i molts petons a tots i a totes.

Fins la llibertat!
Fins la victòria!
Fins sempre!

SALUT I INSUBMISSIO!

Josep Maria
“Perkins” Moragriga

Medi ambient i energia

El pla d'energies renovables

Després de la creació sense massa competències de la conselleria de Medi Ambient, la qüestió de la política energètica resta un tema a resoldre. L'abast de l'oposició a l'opció nuclear, fa que la mateixa administració i la indústria comencin a fer projectes energètics diferents. En aquest article s'analitza el Pla d'energies renovables impulsat per l'administració central, desvetllant alguns dels seus continguts més escandalosos.

La primera llei en relació amb les fonts d'energia renovables, es va definir el 1980 mitjançant la Llei de Conservació de l'Energia del Ministeri d'Indústria i Energia (MINER), actualment en vigor. Aquesta llei articula una sèrie de directrius per potenciar i desenvolupar les tecnologies d'aprofitament energètic, entre les quals s'inclouen les energies renovables.

El primer element planificador específic va constituir l'elaboració del Pla d'energies renovables (PER-86), l'abast del qual finalitzava el 1988. Aquest pla s'englobava dins els objectius generals de política energètica del Pla energètic nacional de 1983 (PEN-83).

En el pla, s'estimava un augment del consum d'energies renovables de 0,911 Mtep/any (milions de tones equivalents de petroli/any) l'any 1988, i de 2,731 Mtep/any el 1992. Aquestes xifres són insignificants dins el balanç energètic estatal.

Per portar a terme aquests objectius es preveia una inversió de 55.485 milions de ptes. en el període 86-88, 13.448 dels quals (24%) serien aportats pels fons públics (estat i Comunitat Econòmica Europea).

L'evolució posterior, tant pel que fa als preus energètics respecte al que va constituir l'elaboració del PER-86 com també la manca d'inserció comercial, així com la manca de recursos

per part dels ens públics, va provocar un desfasament entre els objectius fixats i la situació real a finals del període 86-88.

Dels objectius previstos en el PER-86 a escala estatal, han estat coberts el 35,2% encara que la seva distribució per Comunitats autònomes no ha tingut homogeneïtat (País Basc i Catalunya, les més complidores).

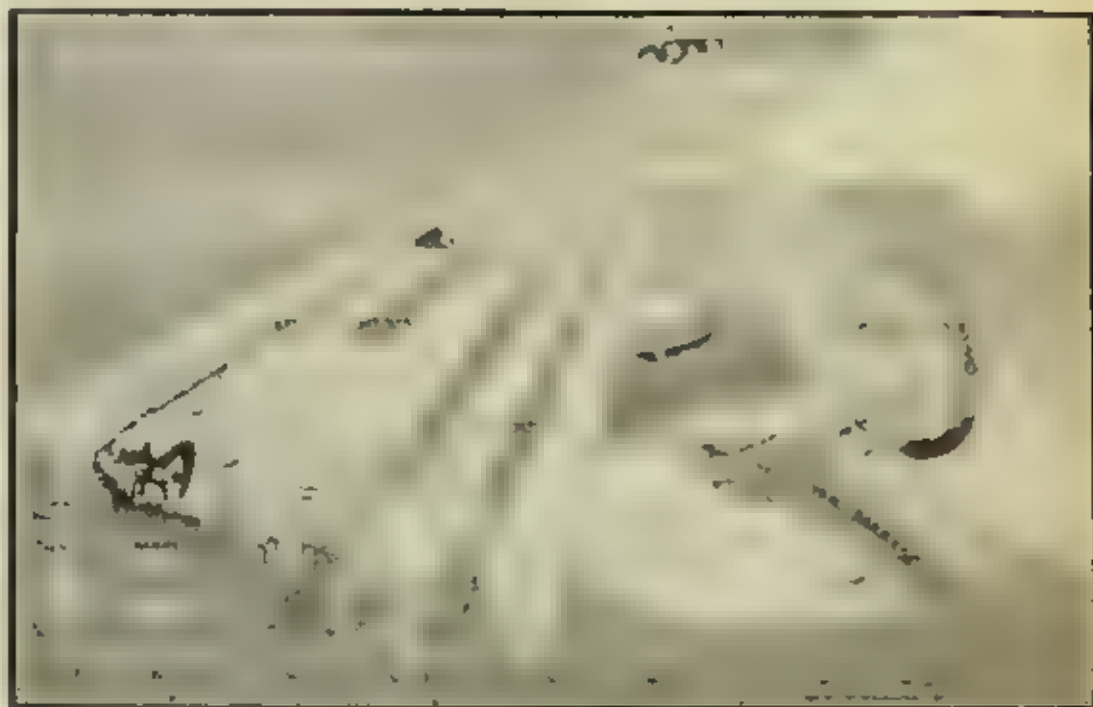
Un inventari actualitzat de l'ús de les energies renovables a tot l'estat proporcionava al final del 88 una xifra superior a 2,5 mtep/any, 280.000 de les quals van ésser conseqüència de les actuacions realitzades durant el període 86-88 i la resta no es van comptabilitzar fins a data recent.

PER-89

El mes d'octubre 1989, es va aprovar el Pla d'energies renovables 1989 (PER-89). Aquest com l'anterior s'inscriu dins de les polítiques energètiques del PEN-83, i tenint en compte l'àmbit del Mercat únic Europeu.

L'objectiu del PER-89 és arribar a finals de l'any 1995 als 792.000 tep, xifra que està molt damunt de les actuals possibilitats, que l'any passat solament va donar 57.000 tep i inclou les previsions per aquest any són a la baixa amb una aportació de menys de 45.000 tep.

El finançament econòmic del

PER-89: les inversions previstes són de 146.440 milions de ptes. fins al 1995, amb unes inversions públiques de 35.514 milions de ptes., on s'inclouen els recolzaments provinents de totes les administracions públiques (estatals, autonòmiques, locals) i els ajuts comunitaris a través del programa "Valorem els fons del Feder", o d'altres ingressos provinents del capital privat.

Les àrees preferents

Les àrees prioritàries corresponen a la mini-hidràulica, biomassa i l'aprofitament energètic de residus sòlids urbans.

Pel que fa a la mini-hidràulica, les possibilitats de desenvolupament són importants, es preveu l'exportació dels recursos. No obstant això, el PER-89, tenint en compte el període considerat de vigència, preveu que no es podran materialitzar en instal·lacions de posada en marxa més de 2.000.000 tep/any (al final del 1995), la qual cosa suposaria una potència elèctrica de 240 Mw.

Per a la biomassa, la major aportació s'espera assolir a partir d'aplicacions industrials utilitzant els residus del propi procés (subproductes resultants del tractament de fusta, licors negres, clofolles...). La utilització de nous residus forestals podria cobrir una demanda energètica de fins 60.000 tep, però amb uns ingressos per serveis forestals de neteja de muntanyes, que disminueixen els costos. Sobre la base d'aquestes consideracions, s'espera assolir, a finals de 1995, unes 196.000 tep/any.

Una novetat del PER-89 és considerar els residus sòlids urbans (RSU) com una font

d'energia renovable, mitjançant la seva incineració d'energia elèctrica. En el PER-89 s'han identificat 21 projectes i la seva posada en marxa suposa 330.000 tep/any al final del període, la qual cosa representa la inversió total més gran, 67.300 milions de ptes. entre 1989 i 1995, i ve a significar un 46% de les inversions totals en energies renovables. La seva implantació radica en la gestió i coordinació dels diferents ens implicats (locals, autonòmics i centrals).

Algunes consideracions

Cal indicar tant pel que fa al PER-86 com al PER-89, que deixa de banda de fet les altres energies renovables. Ja que suposa la seva dedicació una quasi nul·la evolució tant pel que fa a l'energia solar, eòlica, i geotèrmica, fonamentalment.

Pel que fa a la cogeneració, no s'inclou dins dels Plans d'energies renovables, però avança sobretot en el que fa a l'aprofitament industrial, ja que no solament es redueixen despeses energètiques a nivell empresarial, augmenta la producció i en conseqüència els guanys, sinó que també redueix les necessitats estatals d'energia primària. La veritat és que la cogeneració implica, fonamentalment, la substitució del petroli i els seus derivats per altres fonts, principalment el gas natural, el carbó o els residus.

El fet de considerar els residus sòlids urbans com a font d'energia renovable, sembla preocupant ja que la seva incineració produeix cendres tòxiques en grans proporcions (30 o 40% del total incinerat) i emissions

altament perilloses com organoclorats i metalls pesats, com molt bé assenyalen Greenpeace i Aedenat. Concretament aquesta última proposa la necessitat de la recollida selectiva de brossa, el reciclat de productes susceptibles d'auxò i la fermentació de la matèria orgànica amb aprofitament energètic dels gasos produïbles.

En els àmbits ecologistes, i concretament des d'Aedenat, s'ha plantejat la revisió del PER-89, per sol·licitar la revisió dels objectius del PER, ja que no s'ha tingut en compte les variacions del preu del petroli, i que l'electricitat augmenta en termes reals per aïneament als preus de les matèries primeres energètiques com el petroli.

També es critica la manca d'investigació i desenvolupament en els propers set anys. Com a botó de mostra s'indica com els pressupostos anuals de la Empresa Nacional d'Uran, superen les inversions públiques per setanta anys en energia mini-hidràulica, biomassa, solar i geotèrmica.

En l'actualitat, la contribució de les energies renovables al consum d'energia primària és d'aproximadament 2,5 Mtep, el que suposa el 3% del total.

Podem concloure que les energies renovables que tenen una importància pel futur, en la millora dels beneficis ambientals i en l'autonomia energètica, seguiran com un fet residual, a l'hora d'anar reduint les energies primàries. Seguint mentrestant cedint subvencions dirigides a l'energia nuclear i al carbó. Sense oblidar el potencial que representa el gas natural, pel futur PEN, a debatre aquest any.

Ferran Camps

Kurdistan

Els fonaments de la nació kurda

En el número de gener del periòdic que tens a les teves mans, havíem promès que dedicaríem més atenció a la realitat del Kurdistan. Hem fet honor a la promesa, i publiquem una nova entrevista amb Hushyar Mariwan, vicepresident del Comitè de Defensa del Poble Kurd i vell conegut de la gent que ens llegeix. El que explica resulta sempre interessant, encara que, de vegades, sigui polèmic. Aquesta entrevista ha estat feta a Mallorca, on el MCI i la LCR van organitzar un acte de solidaritat amb Kurdistan que va comptar amb la seva presència.

Quins són els fonaments de la nació Kurda?

Els kurds són un poble diferent. Tenim una llengua, una cultura i una història pròpies, i una terra, el Kurdistan. Nosaltres no estem a terra d'altra gent; el nostre país té uns límits naturals i històrics que corresponen al gran arc muntanyós de l'Orient Mitjà (Taue Oriental-Zafros). Aquestes muntanyes han definit el nostre caràcter i la nostra història al llarg de tres mil anys. Som un poble d'origen indo-iranà (indo-europeu). El nostre origen ètnic i la nostra llengua no tenen cap relació amb els àrabs (semites) o els turcs, o amb els perses, afgans o baluturs.

Quan els àrabs arribaren a Bagdad, nosaltres érem a la nostra terra des de feia més de mil anys, i els turcs no arribaren fins els segles XI i XII. Tot i així, mai no ens dominaren, i de fet, fins fa un segle hem viscut de manera independent.

Es pot parlar d'un caràcter kurd?

Naturalment. Es tracta d'un caràcter lligat a la natura muntanyosa. Nosaltres no podem viure tancats a les grans ciutats. La nostra població és d'origen rural, agrícola i ramader, i

"Nosaltres som un poble orgullós de ser qui som"

en aquest sentit el genocidi més gran que patim és la destrucció de tota l'estructura socio-econòmica al Kurdistan d'Iraq per part del Baas.

Nosaltres som un poble orgullós de ser qui som, de la nostra llengua, de la nostra terra, la poesia o la música pròpies, i no pensam en renunciar-hi mai. Nosaltres no combreguem amb les polítiques que ens volen imposar. Per què hem de lluitar per deserts on no hi hem estat mai? Nosaltres lluitam per defensar Sulaimani i les muntanyes plenes de neu, però no tenim res a fer ni a Kuwait, ni a Shati el Arab ni a Xipre. I de petroli, ja en tenim prou, però tothom se n'aprofita menys nosaltres. Si no n'hi hagués, pot ser que no hauríem de patir el que patim.

Quin és el paper de la llengua a la vostra nació, la seva unitat i la política dels estats que vos han esquarterat, envers del fet lingüístic?

La llengua és l'element d'identitat més fort del poble kurd. La major part de la població kurda és unilingüe. Pertany al grup nord-occidental de les llengües iranianes, i la seva antiguitat és enorme. La divisió social i històrica imposada per la natura muntanyosa ha produït una gran

fragmentació dialectal. Un refrany kurd diu que a cada vall es parla un dialecte diferent. Això pot ser un greu problema cap a una unificació lingüística que, sens dubte, ajudaria més a adoptar una política comuna entre la gent kurda. Tot i així, avui en dia s'acostuma a reunir els dialectes entre grans grups: el septentrional o Kurmandji (Turquia, URSS,

irano-iraquiana, són grups dialectals kurds no classificats. El luri i el bakhtiari, parlats al Luristan i fins i tot al Pars, són llengües afins al kurd. El kurd septentrional i central i el girani, són llengües literàries tradicionals.

Però si la divisió dialectal no és correspon amb les fronteres que ens divideixen, en canvi operen en la

"Molts kurds reneguen de l'islam perquè el consideren una herència negativa dels àrabs"

Nord d'Iraq, Adzerbadjan Occidental, Bahdinan, Zeibar), el central o Serani (Iraq i Iran), i el meridional (dialectes de Khanafin, a l'Iraq, i Kermanshah, a l'Iran).

El zaza, parlat al Dersin, a l'Anatòlia central i el Girani, llengua d'una tribu escampada sobre la frontera

divisió de grafies. El kurd s'escribia tradicionalment en l'alfabet àrab-persa modificat, però el canvi d'alfabet imposat a Turquia per Mustafa Kemal va fer que els kurds adoptessin també l'alfabet llatí. A l'URSS ens obligaren a l'adopció de l'alfabet ciríl·lic.

Aquesta divisió gràfica accentua els problemes d'unificació lingüística. Jo, per exemple, no sé escriure bé el kurd en caràcters llatins i l'escriu en àrab-persa. Així, un kurd de Turquia no em pot entendre.

Nosaltres defensem avui una certa unificació lingüística, però conservant els tres grans dialectes. No volem imposar una llengua artificial com han fet els àrabs, perquè a l'hora de la veritat no s'entenen, i ningú parla l'àrab culta. I el turc oficial, que és l'osmanlí escrit en caràcters llatins, és una llengua inaccessible a d'altres turcs com els àzeris, turcomans, etc.

Respecte de la política dels estats que ens esquartera, aquesta és molt diferenciada, malgrat són conscients de la importància de la llengua en el nacionalisme kurd, i per això cerquen de reprimir-la. A Turquia ens han prohibit fins ara parlar-la al carrer, i oficialment els kurds i la nostra llengua no existim. A l'Iran ni és oficial ni s'ensenya, però tampoc està prohibida i, de fet, hi ha publi-

cacions en la nostra llengua. A Síria estava prohibida fins ara. La millor situació és a l'URSS, on es publica més del 60% del total en llengua kurda i sobre els kurds. A Armènia tenim tots els drets culturals reconeguts. També hi ha publicacions al Líban.

"La dona ha jugat sempre un paper essencial a la societat kurda"

I la religió quin paper hi juga, dins d'un món majoritàriament islàmic com el vostre?

Nosaltres som majoritàriament sunnites, i el seu pes és molt gran a nivell social, però no a nivell polític. L'islam no és un tret definitori del poble kurde. Quan els kurds forem islamitzats portàvem mil anys d'història del mazdeisme. Aquesta tradició anterior continua tenint un paper molt important, fins i tot en la manera d'entendre i practicar l'islam entre la població kurda.

La festa nacional kurda, el Nawroz, és l'any nou iranià i, per tant, no és una festa musulmana. Els kurds vivim més aferrats a la tradició que no pas a la religió. El fonamentalisme polític té molt poca importància: ni per tradició ni per identitat ens sentim lligats al fenomen. A l'Iran, el fonamentalisme persa té unes arrels nacionals; al cap i a la fi, els perses tenen en la xifra un tret de diferenciació religiosa clara, que s'utilitza políticament des dels orígens. Nosaltres en canvi, no. La religió té importància, però d'una altra manera. Molts kurds reneguen de l'islam perquè el consideren una herència negativa dels àrabs, i causa de la no concreció de les aspiracions nacionals kurdes. Però això s'ha de matitzar molt, en la mesura en què l'islam va deixar de ser un fenomen exclusivament àrab des del primer segle de la Hègira, i els àrabs en van perdre el timó després del segle tercer o quart (segles IX i X de l'era cristiana).

Quines dificultats trobau en l'actual esquarterament de la vostra nació?

Avantatge cap ni una. Ens veiem obligats a jugar amb conceptes imposats per ideologies que no ens són pròpies. Els europeus ens imposaren la nació-estat a l'Orient Mitjà, quan mai no havia existit. Ara però, hem de lluitar en aquesta direcció i de fet reclamem la nostra nació-estat, per no ser engolits pels altres. L'Iran, en aquest sentit, té l'avantatge de no ser un producte de cap repartiment colonial. En canvi, a nosaltres la situació ens ha imposat una lluita independent dins de cada estat, el que suposa de fet una certa acceptació de les fronteres contra les que lluitam. Però, ara per ara, no tenim cap solució millor. És l'única manera d'obtenir alguna cosa. Després ja en parlarem.

Quina és la vostra relació amb d'altres pobles com els armenis, georgians o àzeris?

Amb els armenis la nostra relació és especialment forta. Una part del Kurdistan històricament és comuna amb els armenis, on hi vivien des de fa

Refugiats kurds fent cua per obtenir aigua

quatre mil anys, fins que els turcs els massacraren. Hi ha hagut també tibantors històricament, però poques, i ara hi tenim molt bones relacions. Els armenis han reconegut els nostres drets culturals a la seva república en el si de l'URSS, i la guerrilla armènia lluita de costat amb els kurds a Turquia.

Amb els àzeris és diferent en la mesura en què, a l'URSS, s'han mostrat intolerants amb totes les minories, siguin kurdes o armenies. A l'Iran, en canvi, la convivència és millor. Els àzeris són turcs, i això fa que es sentin més protegits. En canvi ni els kurds ni els armenis tenim cap "pàtria" on demanar suport.

Tampoc podríem tenir gaires bones relacions amb els georgians per la seva relació amb les minories ossetes. Però això ens cau més lluny. En canvi amb els assiris, que són minoria al Kurdistan, a l'Iraq i a l'Iran, tenim molt bones relacions. Ells, al Kurdistan parlen kurd, i el Moviment d'Alliberament Assiri forma part del Front Nacional Kurd (FNK). Però hi ha altres pobles oprimits, com els ossetes i els lurs, amb els quals tenim bones relacions.

El nostre problema és que alguns pobles oprimits, com els àrabs o com els turcs, accepten la nostra opressió. Això s'ha vist especialment en el suport a Saddam de molts moviments àrabs.

Que diries tu, home, del paper de la dona a la teva societat, majoritàriament islàmica?

La dona ha jugat sempre un paper essencial a la societat kurda. Fins i tot hi ha restes de matriarcat, que diferencien molt els kurds d'altres pobles de la zona. Per suposat que les relacions home-dona no es poden entendre amb paràmetres occidentals moderns, i és la pròpia societat kurda la que ha de marcar la seva evolució en aquest sentit. Crec que hi ha problemes socials més profunds i greus que no el de la dona al Kurdistan. La dona pateix les mateixes agressions que l'home i lluita al seu costat, fins i tot a la guerra. Hi ha dones com "Margaret George", que han tingut un paper clau en la lluita armada. Algunes han arribat a ser "Agha", o cap de tribu, el que és impensable en la societat àrab. El problema és, però, la tribu i no qui la mana. Avui en dia la tribu ha desaparegut com a estructura social, però no així el pensament que s'en deriva. El clan familiar té moltes funcions similars, i moltes dones els dirigeixen. D'altra banda, la situació canvia segons les regions. Al Kurdistan iranià, la dona té una posició molt més alliberada que a la resta, malgrat les imposicions del règim islàmic. És una qüestió de costums més antics. Gran part de la poesia popular kurda, que té més rellevància social que a l'occident, és feta per dones kurdes.

Al món àrab, una figura com la princesa omeia Wallada de Còrdova, és excepcional, i en canvi al Kurdistan és un fet corrent. En qualsevol cas, no crec que la situació de la dona sigui pitjor que a l'occident. En canvi, considerem el feminisme com un invent occidental, que s'intenta extrapolar a d'altres cultures sense conèixer-les, ni tenir present a les interessades.

Nosaltres tenim una visió més unificadora, i no podem fer una política diferent per a cada sexe, com tampoc la fa Saddam a l'hora de torturar, assassinar o fumigar: li dona igual que sigui home, dona o caragol.

Dos membres de la resistència kurda

La nova Llei de Seguretat Ciutadana

El ciutadà virtuós, el policia tranquil i el poder segur

El Govern central està acabant de polir el projecte de Llei Orgànica sobre Seguretat Ciutadana en contra del qual ja s'han pronunciat des del Consell General del Poder Judicial fins a associacions de diferents àmbits, cíviques i jurídiques. Com es pot veure en l'article següent, també aparegut a l'exemplar del "Revolta" del mes de juny, la preocupació és més que justificada, malgrat l'opinió de la Rosa Conde segons la qual aquesta llei és "un afinat equilibri entre la llibertat i la seguretat".

Les crítiques que des de diversos sectors s'han dirigit contra el Projecte de Llei Orgànica sobre Seguretat Ciutadana són compartides en els aspectes més anti-constitucionals fins i tot pel Ministeri de Justícia. Les crítiques de fons a l'entorn de les motivacions i objectius que el Govern es proposa i dels instruments que pretén emprar, ja són més escasses.

Amb l'excusa de desenvolupar les funcions de les forces de seguretat en la seva missió de protegir el lliure exercici dels drets i llibertats i de garantir la seguretat ciutadana, el projecte de llei estableix les facultats que tindrà l'autoritat governativa (la policia) per vetllar per la "seguretat ciutadana", la "tranquil·litat pública", "el foment de les virtuts cíviques" i la "protecció de la convivència".

La seguretat ciutadana i la tranquil·litat pública

L'objectiu del Govern, de l'estat, i, és clar, de la policia, és tenir carta blanca per decidir, per fer i desfer, per considerar atemptatori contra la seguretat ciutadana tot allò que ells consideren atemptatori. No els preocupa gens que la llei deixi en paper mullat els drets individuals i col·lectius dels ciutadans llevat de les qüestions més estrictament formals, i aquesta és l'objecte del Ministeri de Justícia, perquè consideren que l'exercici dels drets individuals és un petit vici, al costat de la raó i de la defensa de l'estat.

Aquests són els objectius del Projecte que, en la seva estructura fonamental, calca la Llei d'Ordre Públic franquista de l'any 1959.

Perquè una llei sigui útil a qui la fa, és imprescindible que es reservi la facultat d'interpretar-la sempre que ho consideri oportú, en funció de les necessitats del moment i de les circumstàncies concretes; és allò que s'expressa comunament en la sentència: "feta la llei, feta la trampa".

La primera trampa és la manca de definició d'allò que el Projecte diu voler garantir i assegurar: la seguretat i la tranquil·litat pública. Es tracta de dos conceptes abstractes que justificaran "crear y mantener las condiciones adecuadas a tal efecto, y remover los obstáculos que lo impidan". Heus ací una manera de no dir res per tal de dir que es pot fer tot.

La utilització i funcionalitat dels conceptes de seguretat ciutadana i de tranquil·litat pública és idèntica a la del "orden público" durant la dictadura; i és que el poder vingui d'on vingui sembla que sempre troba els mateixos instruments per tal de perpetuar-se; l'única diferència que sembla haver-hi és que avui el poder aconsegueix amb més facilitat el consens social justificador dels seus excessos repressius.

Però la manca de definició, la manca de claredat de les conductes sancionables va més enllà i es constitueix en el veritable "leit motiv" de la llei. Així, s'hi sancionen per atemptatori a la seguretat

ciutadana l'incompliment de les obligacions i la vulneració de les prohibicions establertes per la pròpia llei, la desobediència als manaments de l'autoritat governativa i "en general, alterar injustificadament la tranquilidad o la seguridad colectivas". La determinació d'uns tipus tals en infraccions concretes resta reservada a unes "reglamentaciones específicas". O sigui, que primer la llei estableix la possibilitat que l'autoritat governativa sancioni i, després, mitjançant un reglament, els sancionadors ens diran per quins fets concrets podem ésser sancionats.

Infraccions administratives

Mitjançant la llei, es pretén de crear un ampli ventall de fets, accions i omissions, com més indefinides i abstractes millor, que constitueixin infraccions administratives contra la seguretat ciutadana i que, òbviament, la policia s'encarregui de determinar en cada moment. I aquestes infraccions administratives poden ésser o són, i aquesta és la qüestió fonamental, fets lícits penalment. La policia legalment pot perseguir i castigar fets, o fins i tot actius, que no són penalment il·lícits i pot fer-ho sense cap tipus de control judicial durant la tramitació de l'expedient sancionador.

Ja fa temps que això es dona. Un procediment penal iniciat per desordres públics, desobediència a l'autoritat, danys a institucions públiques, amb motiu de campanyes polítiques o lluites sindicals (INEM, RENFE, ICS, etc.) que acabi arxivat o sobresegit per no considerar-se els fets motiu de falta o delictes, o que acabi en una sentència absolutòria per manca de proves, pot donar lloc a una sanció administrativa de caràcter econòmic, en alguns casos en quanties molt elevades, imposada pel Governador Civil.

Facultats de la policia

Una vegada creat aquest àmbit d'il·lícits administratius, es pretén de dotar la policia d'un marge d'actuació com més ample millor, sense interferències de cap mena, bo i creant, de passada, obligacions dels ciutadans, cosa que és tant com fomentar la consciència que cada persona té l'obligació d'ésser un policia.

Aquestes afirmacions no són fruit d'una anàlisi intencionadament crítica del projecte, sinó que es desprenen d'una primera lectura de l'exposició de motius del Projecte de Llei, quan declara: "Quedan, así, facultadas tales autoridades para el cierre de locales o establecimientos y para la evacuación de inmuebles en situaciones de emergencia o en circunstancias que lo hagan imprescindible, así como para la suspensión de los espectáculos, desalojo de locales y cierre provisional de establecimientos cuando en los mismos tuvieran lugar graves alteraciones del orden. Se permite la detención

de quienes alteren el orden o la seguridad ciudadana en forma grave, desobedezcan abiertamente las órdenes o prohibiciones dictadas para mantenerla, y de quienes cometan o intenten cometer delitos o faltas. Se posibilita el establecimiento de controles en las vías, lugares o establecimientos públicos, con el fin de descubrir y detener a los partícipes en un hecho delictivo y de aprehender los instrumentos, efectos o pruebas del mismo, y queda completado, en fin, el régimen jurídico de reuniones y manifestaciones así como de garantías de la libre circulación en vías públicas."

I per tal que no en quedin dubtes, l'article 13 estableix textualment que "la autoridad gubernativa, de acuerdo con las leyes y los reglamentos -que el Govern farà unilateralment un cop estigui aprovada la llei, segons li autoritza la mateixa llei- podrà dictar las órdenes o prohibiciones y disponer las actuaciones estrictamente necesarias para asegurar la consecución de las finalidades previstas en el artículo 1 de esta Ley."

De fet el Projecte estableix com a "legal" tot allò que la policia fa, li agrada fer o farà en el futur. En donar aquestes facultats a la policia, la llei vulnera els drets fonamentals a la llibertat i a la seguretat (art.17 de la Constitució), a les garanties en cas de detenció (art.17), a la intimitat personal i a la inviolabilitat de domicili (art.18), al dret de reunió i manifestació (art.21) i a la lliure circulació (art.19).

Indefensió ciutadana

Tanmateix, amb tot això no n'hi ha prou: cal establir un procediment sancionador administratiu ràpid, àgil i, sobretot, sense cap tipus d'interferències externes a les autoritats governatives, que són les encarregades de sancionar, per tal convertir el ciutadà en un mer subjecte passiu, despullat de qualsevol dret.

Per això, el procediment sancionador està construït sobre els elements següents:

- El Projecte de Llei estableix la presumpció de veracitat de les informacions aportades pels agents de l'autoritat a l'expedient administratiu. El dret a la presumpció d'innocència del ciutadà es transmu-

ta d'aquesta manera en presumpció de culpabilitat.

- El procediment sancionador no està subjecte a cap mena de control judicial durant la seva tramitació, bo i fent impossible, així, el dret a defensar-se, negant la publicitat de les actuacions administratives, vulnerant el principi de contradicció i trencant la igualtat de possibilitats en la utilització dels mitjans de prova.

- S'estableix la possibilitat que l'autoritat governativa adopti "mesures cautelars" durant la tramitació de l'expedient administratiu, que són, de fet, càstigs anticipats que poden ocasionar perjudicis irreversibles, fins i tot en el cas que l'expedient acabi sense imposició de sanció.

- Les sancions que es poden imposar són, en alguns casos, superiors a les previstes al Codi Penal per a conductes anàlogues, sempre a criteri de l'autoritat governativa.

- Finalment, la utilització de recursos administratius contra la resolució sancionadora no paralitzarà l'executabilitat de la sanció, i la interposició de recursos judicials contenciosos administratius podrà suposar la suspensió de la sanció, però mai per un període superior a dos mesos, tot limitant d'aquesta forma la capacitat del jutge i trencant els principis de separació de poders i d'independència del poder judicial.

Per tot plegat, la llei més que de "seguretat ciutadana", bé podria dir-se "d'indefensió ciutadana".

Feta la llei...

Fins ara, quan una persona era acusada en un procediment penal es preocupava per si es tractava d'un delictes o d'una falta, per la condemna que podien imposar-li; ara aquesta ja no serà la preocupació principal: ara caldrà preguntar-se si és delictes o infracció administrativa. En molts supòsits hom estarà de sort, tant per la possibilitat de disfrutar dels drets constitucionals com per la possible condemna, si ha comès un delictes. L'autèntica desgràcia, de la qual caldrà fugir com de la tinya, serà cometre una infracció administrativa. Ja se sap, feta la llei...

Sixte Garganté

Això s'ha acabat ...

El desembre de 1989, al fer la presentació del "demà" mensual, comentàvem alguna cosa sobre un viatge col·lectiu que llevava l'ànima i de què el viatge d'aquest periòdic seria llarg. No cal exagerar: ha durat 19 mesos. Alguns no ens donaven ni tres mesos de vida, altres ni tres ni mil perquè ni hi pensaven. Una petita minoria confiava. Esperem no haver desencenat al grup de fidels. I, també, haver-nos guanyat un cert respecte, per minso que sigui, entre la gent més escèptica. Tot-hom mereix el nostre respecte. Aquest exemplar que tens a les mans (m'és una mica difícil d'imaginar que el puguis llegir sense tocar-lo) és el darrer "demà". El que vingui després ja serà una altra història, o l'inici d'ella. El nostre viatge acaba amb el número 74. Diuen els que creuen saber alguna cosa de periodisme (cosa no asèptica com hi ha món!) que una publicació ha de parlar poc d'ella mateixa. Sigui certa o no aquesta sentència (a mi, francament, m'és igual) cal reconèixer que un acomiadament també ha d'anar acompanyat d'una certa educació. Després de 19 mesos de formar part de la vida (una part petita, d'acord) d'un col·lectiu, i al marge de la utilització que cada component n'hagi fet, cal guardar les formes. I plorar que això s'ha acabat.

Més de 300 pàgines han estat col·leccionades amb més o menys gràcia pel minúscul equip que ha tingut la responsabilitat (per fer-nos una mica els importants) d'atrevir-se a treure a la llum el "demà" cada mes. I amb això sí que hem estat rigorosos: des del desembre del 1989, tots els mesos han vist sortir la nostra premsa. Només cal es-

mentar l'excepció dels mesos de juliol i agost de l'any passat perquè així ho varem decidir (i crec que estan permesos aquests salts de la primera persona del singular a la primera del plural i viceversa, cosa que periodísticament diuen que és horrible) per tal de poder treure en condicions l'exemplar del mes de setembre. Que hagin estat unes pàgines de més o menys qualitat, ja no és del tot responsabilitat nostra. I és ben cert que ningú en té més que nosaltres: tampoc es tracta de donar les culpes als veïns i les veïnes. El que us podem assegurar és que hem treballat dur i amb ganes. Però la premsa d'un partit és filla d'aquest partit (no fa falta suar molt per afirmar això: però cal no oblidar-ho) i, per tant, és el que en definitiva vol que sigui el col·lectiu militant que la sustenta. El comitè de redacció ha estat un simple mediador. Un mediador, si es vol, molt autònom. Ha fet i ha desfet el que ha volgut, però sempre a partir del que podia donar el partit i alguna col·laboració no partidària. I ben segur que es podia haver fet millor. Nosaltres no n'hem sabut més. Ara, però, en sabem bastant més que fa 19 mesos. Precisament quan ja ens teníem ensenyats...

Seria fals dir que no hi ha hagut moments bons. Que, fins i tot, no ens ho hem passat bé en algun moment. Com que seria fals, no ho diem. Més enllà dels nostres estats d'ànim, ens agradaria que el "demà" hagués estat d'alguna utilitat pel nostre col·lectiu revolucionari. És una pretensió, segurament. En qualsevol cas, ho diem amb molta sinceritat, encara que només sigui per sentir-nos una mica necessaris.

Deixem-nos d'intimitats i parlem del futur

El proper setembre treurem un periòdic conjunt amb els MCs dels Països Catalans. Ja no serà el de les Lligues dels PPCC, ni el del MCC-MCPV-MCI: serà dels dos. Fer 20 pàgines costa una mica de feina. I més si són d'una nova publicació (hi ha por, ganes d'agradar a la gent que les ha de llegir, necessitat de fer funcionar experiències de premsa diferents...) que vol arribar una mica més enllà del què ho ha fet el nostre "demà" i el seu "revolta". Cal, doncs, començar a preparar el nou producte des d'ara mateix.

Però això ja s'ha acabat. I, per què no dir-ho?, una mica de tristesa n'hi ha. Afortunadament. Temps hi taurà de parlar de l'ésser que ha de néixer. Acomiadem-nos, ara, amb l'educació i el respecte que es mereix el qui ja ha acabat el seu camí.

Aviat ens tornarem a trobar.

D.R.

Llegir:

"Por su propio bien"

Les autores d'aquest llibre, americanes, són conegudes aquí pel seu llibre "Brujas, comadronas y enfermeras", publicat per La Sal fa alguns anys, i que replegava els seus primers treballs en aquest terreny. Davant de l'èxit d'aquest fulletó, continuen investigant i el resultat va ser aquest llibre, que s'ha traduït al castellà fa pocs mesos, i del que dissortadament no hi ha traducció catalana. El paral·lisme d'allò que elles han estudiat als EUA amb el que passa aquí és molt gran. En alguns casos ens arriben els consells dels mateixos experts citats en el llibre i que han estat molt difosos, també en castellà, per editorials com Paidós i Grijalbo. En altres poden reconèixer la versió americana de la revista "Ama" o del Dr. Botella Llusà.

En la introducció les autores exposen el sorgiment de "la qüestió femenina" en el segle XIX i les respostes romàntiques i racionalistes, el domini de les primeres i, per tant, l'atribució a les de valors contraposats al d'una societat capitalista, dominada pel mercat i en la que els individus són intercanviables.

Els següents capítols repleguen els materials publicats en el fulletó citat, de manera més completa. Són els dedicats a la medicina i la seva relació amb les do-

nes. Després parles de la "invenció" del treball domèstic, el modern treball domèstic. El buit creat quan el mercat assolí moltes feines que abans es feien a casa, va preocupar molt als educadors, divulgadors, etc., que aviat van trobar una gran quantitat de tasques per a omplir aquest buit i, d'aquesta manera contribuir a establir la família.

Expliquen també el sorgiment de la maternitat moderna, la necessitat d'una enorme dedicació, la culpabilització de les mares, la qüestió de la permissivitat i els límits, i tanis d'altres temes que són part de la nostra cultura de la maternitat i l'educació.

L'últim capítol mostra com el prestigi de ser fadrina, les teràpies, el divorci, els novells corrents de la psicologia, que proposen a les dones cercar més la seva pròpia satisfacció i algunes altres modernitats, s'estenen d'acord amb els interessos del capitalisme.

Acaben amb una reflexió que també ens interessa a nosaltres: quins són els valors dels que partim per a la nostra resposta a "la qüestió femenina". Elles proposen que els valors femenins, els que han estat marginals d'una societat capitalista, siguin els principis rectoris de la societat.

Es, en resum, un llibre fàcil i agradable de llegir, molt ben documentat, que ens ajuda a conèixer millor com han sorgit i quina relació tenen amb les necessitats del sistema, aquestes "coses de dones".

"Por su propio bien, 150 años de consejos de expertos a las mujeres." Bárbara Ehrenreich i Deirdre English. Editorial Taurus. 1.900 ptes.

28 de juny: dia mundial
de l'alliberament gai i lesbià

Un testimoni

L'Eugeni Rodríguez té 26 anys. Fa set que milita en el FAGC. Això que segueix no és un "article", és una afirmació de la seva militància gai.

"Ah, però encara estàs al FAGC-JAG?" L'última vegada que m'ho varen preguntar, no vaig saber dibuixar el lleu somriure que un hom s'ha anat fabricant per a ocasions d'aquesta mena. Vaig callar, vaig desviar la mirada i vaig fer veure com si de trons es tractés. Durant una estona em vaig sentir idiota, desfasat, fora de joc, antiquat si voleu. El to irònic de la pregunta m'havia irritat. Tal vegada perquè, aquella nit, no anava gaire fi. Eren les tres de la matinada i les cerveses, el tabac excessiu i alguna mena de secret miraven les meves facultats mentals. El cap va començar a donar-me voltes. Què pretenia amb aquell aire de superioritat? Què no hi havia estat ell -de certa manera- alguns mesos al FAGC? M'estaria estancant en un cercle viciós, perdent tota perspectiva? No podria arribar a ésser una "xica in" com "ella", coneixedora de tot el modernam barcelonès?

El dubte i la contrarietat m'atribolaven, era incapaç de seguir el ritme de la nit. Necessitava potser un psicòleg-desprogramador de guàrdia, perquè em buidés el cervell de la doctrina que, sense que m'adonés -innocent criatura- se m'havia inculcat en la secta rosa? Estava posseït i perdut per una falàcia disfressada d'utopia i ideals? I el més horrible de tot, ¿havia dedicat els meus anys de joventut i adolescència més preciosos a perdre el temps enganxant cartells que no llegia ningú, repartint butlletins que s'acabaven confonent amb el full dominical i assistint a reunions estèrils? Una suada freda em regalimava front avall. Estava totalment enganyat! Hi havia remei? Podria salvar-me? Un ímpetu sobrenatural em dugué als serveis a on, en mirar-me a l'espill, em vaig trobar cansat i ullerós. Vaig mirar al meu voltant. Mai no arribaria a ésser un noi "body bulding"! No en tenia el menor dubte. No hi havia retorn. Atabalat per aquesta novella troballa existencial, vaig pensar que fóra més encertat que em retirés a temps. Em trobava al llindar de la porta de sortida, quan una escena em cridà poderosament l'atenció, la poca que em restava. Una collita de joves discutia amb el porter del local sobre la vali-

desa o no d'un cert carnet que oferia entrada lliure en alguns locals. Vaig retenir per una estona la meua fuita desesperada. Entre els interlocutors, vaig creure reconèixer un conegut. No feia molt de temps, aquesta mateixa persona m'havia obsequiat amb un Màster intensiu sobre l'absurditat de les organitzacions d'alliberament gai. El mateix que condemnava les organitzacions gais a l'ostracisme, pretenia ara utilitzar-les. Al sortir, el porter em va obsequiar amb una octaveta portadora de la veritat sobre el comportament a seguir el dia de les eleccions.

"PROU! L'homosexualitat és de tots!" Vaig cridar espantat, davant la sorpresa del taxista que esperava que arribés. Però... ¿havia parafrasejat el lema d'una de les úniques opcions polítiques que no se m'aconsellava votar? ¿M'havia transmutat en uns segons d'un maleït roig-massó en un petit burgès desclassat? el full era clar, calia triar entre els actuals garants dels drets gais (no importava que deneguessin convenis o ens convidessin a prendre el te a les 5 de bon matí a comissaria per una mirada lasciva al carrer). O més sublim encara, entre els que temps ha defensaven la família nacional-catòlica, sense oblidar aquells que havien aconseguit el prodigi de convertir qui, fa poc, es deixava la pell entre el fum i el vapor de locals no esmentables, en un "home" de bé i net de dubte.

Ja a casa, el contestador automàtic em tornà la quasi perduda -amb perdó- identitat. Dues germanes em recordaven les cites de l'endemà de matí. Un judici contra un policia per agressions, i la necessitat d'aconseguir calés per al proper "Eh tu! Mira". Al llit, per fi! Vaig recordar una frase de la pel·lícula "Cyrano". Deia: "No es lluita sempre per guanyar". Dos dies després, entre discussions i tallers, em vaig adonar que eren les 7 de la tarda i no havia anat a votar. No ho faria. El noi del "PROU" no era més que un bufonet. Poques hores més tard, vaig veure per la televisió que d'altres sí que havien votat i guanyat. Ells sí que sabien triar amb qui aliar-se.

